

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT KOPER

Zaključna projektna naloga

PRIPRAVA DAVČNIH EVIDENC ZA
KONTROLO RAČUNOVODSKIH PODATKOV

Janja Križaj

Koper, 2008

Mentor: doc. dr. Tatjana Horvat

POVZETEK

Pred letom 2007 so podjetja uporabljala za posamezno vrsto davčnega prometa svojo evidenco, s 1. 1. 2008 pa so se evidence davka na dodano vrednost združile. Evidence prejetih računov in izdanih računov lahko vsako podjetje prilagodi lastnemu načinu dela, le elektronske davčne datoteke, ki jih je treba posredovati Davčni upravi Republike Slovenije, so predpisane. Evidence je smiselno prilagoditi kontrolam, ki jih mora podjetje narediti pred oddajo obrazca DDV-O na Davčno upravo Republike Slovenije. Davčni zavezanci so namreč v okviru rednega dela knjigovodstva ali v posebnih davčnih evidencah Davčni upravi Republike Slovenije dolžni zagotoviti podatke, ki omogočajo obračunavanje in nadzor DDV. Zato je namen naloge pripraviti pregled urejenih in pravih davčnih evidenc, da jih lahko v primeru davčnega pregleda DURS predložimo v predpisanem roku in se izognemo napakam in nepravilnostim pri njihovi pripravi.

Ključne besede: davek na dodano vrednost, Zakon o davku na dodano vrednost, davčne evidence, obrazec davka na dodano vrednost, kontrola podatkov, elektronske davčne knjige

SUMMARY

Before 2007 companies used their records for respective types of taxes, but on the January 1st, 2008 value added tax records joined together. A company can adjust the received and issued invoice records to their own manner of work, only electronic tax files that need to be submitted to the Tax Administration of the Republic of Slovenia are prescribed. It is reasonable to adjust records to controls that a company has to make before submitting the VAT form to the Tax Administration of the Republic of Slovenia. Within the framework of regular bookkeeping or special tax records, taxable entities are obliged to provide data that enable accounting for and control of the VAT to the Tax Administration of the RS. For this reason, the purpose of the thesis is to prepare a survey of arranged and correct tax records in order to be able to submit them within the prescribed time in case of a tax inspection by the Tax Administration of the RS, and to avoid mistakes and irregularities in their preparation.

Key words: value added tax, Value Added Tax Act, tax records, value added tax form, data control, electronic tax records

UDK: 657.1:336.22(043.2)

VSEBINA

1	Uvod	1
2	Pravne podlage za pripravo davčnih evidenc	3
2.1	Pravne podlage	3
2.2	Računovodski podatki, ki jih je treba zagotoviti za sestavo davčnih evidenc	3
3	Davčne evidence prej 1. januarjem 2008	5
3.1	Splošno o davčnih evidencah	5
3.2	Knjige izdanih računov	5
3.3	Knjige prejetih računov	6
3.4	Obrazec DDV-O	8
4	Novе davčne evidence po 1. januarju 2008	9
4.1	Splošno o novih davčnih evidencah	9
4.2	Evidenca izdanih računov	9
4.2.1	Splošno o evidenci izdanih računov	9
4.2.2	Vsebina stolpcev evidence izdanih računov	10
4.2.3	Kontrola evidence izdanih računov	14
4.3	Evidenca prejetih računov	15
4.3.1	Splošno o evidenci prejetih računov	15
4.3.2	Vsebina stolpcev evidence prejetih računov	16
4.3.3	Kontrola evidence prejetih računov	19
4.4	Evidenca o blagu, poslanem v Evropsko unijo	20
4.4.1	Splošno o evidenci PE-7	20
4.4.2	Vsebina stolpcev evidence PE-7	20
4.5	Evidenca o blagu, prejetem iz Evropske unije	21
4.5.1	Splošno o evidenci PE-17	21
4.5.2	Vsebina stolpcev evidence PE-17	22
4.6	Rekapitulacijsko poročilo, obrazec RP-O	22
4.6.1	Splošno o obrazcu RP-O	22
4.6.2	Vsebina stolpcev v obrazcu RP-O	23
4.6.3	Primerjava podatkov med RP-O in obrazcem DDV-O	24
4.7	Obrazec DDV-O	25
4.7.1	Ugotovitve o obrazcu DDV-O	25
4.7.2	Vsebina stolpcev obrazca DDV-O	26
4.7.3	Česa ne vpisujemo v obrazec DDV-O	35
4.7.4	Predlog za sestavitev obrazca DDV-O in povezava z elektronskimi knjigami	36
5	Sklep	39

Literatura	41
Priloge	43

TABELE

Tabela 4.1 Evidentiranje podatkov iz računa v evidenci izdanih računov	10
Tabela 4.2 Evidentiranje oproščenega prometa v evidenco izdanih računov	12
Tabela 4.3 Evidentiranje obdavčenega prometa v evidenco izdanih računov.....	13
Tabela 4.4 Evidentiranje neobdavčenega prometa, opomb in samoobdavčitev v evidenco izdanih računov	14
Tabela 4.5 Evidentiranje podatkov o prejetem računu v evidenco prejetih računov	16
Tabela 4.6 Evidentiranje obdavčenih nabav v evidenco prejetih računov	17
Tabela 4.7 Evidentiranje podatkov oproščenih nabav v evidenco prejetih računov	18
Tabela 4.8 Evidentiranje vstopnega DDV v evidenco prejetih računov	18

KRAJŠAVE

CURS	Carinska uprava Republike Slovenije
DDV	davek na dodano vrednost
DDV-O	obrazec o obračunu davka na dodano vrednost
DURS	Davčna uprava Republike Slovenije
ES	Evropska skupnost
EU	Evropska unija
EUL	Enotna upravna listina
E-UVOZ	evidenca o vstopnem DDV pri uvozu blaga
ID	identifikacijska številka
IR	evidenca izdanih računov
I-RAČ	knjiga izdanih računov
I-RAČ-D	knjiga izdanih računov za dobave blaga v Skupnosti
PE-17	evidenca o blagu prejetem iz Evropske unije
PE-7	evidenca o blagu, poslanem v Evropsko unijo
PR	evidenca prejetih računov
P-RAČ	knjiga prejetih računov
P-RAČ-P	knjiga prejetih računov za pridobitve blaga znotraj Skupnosti
P-ZDDV	Pravilnik zakona o davku na dodano vrednost
RP-O	rekapitulacijsko poročilo
Ur. l. RS	Uradni list Republike Slovenije
ZDDV	Zakon o davku na dodano vrednost

1 UVOD

Vstop Slovenije v Evropsko unijo (v nadaljevanju EU) je prinesel veliko sprememb na področju davčne zakonodaje. Slovenija se je z vstopom v EU obvezala, da bo prilagodila svoje pravo evropskemu. Največje spremembe na davčnem področju so bile leta 2004, ko je Slovenija postala polnopravna članica EU. S tem dnem smo pri transakcijah znotraj Evropske Skupnosti (v nadaljevanju ES) prevzeli načela obdavčenega prometa blaga in storitev z davkom na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV), kot so ga poznale ostale države članice. V državah članicah ES so zagotovljeni enaki pogoji poslovanja, razvoja konkurenčnosti in obdavčitve, in sicer ne glede na izvor blaga ali storitev.

Vse od 1. maja 2004 se zakon o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju ZDDV) prilagaja evropskemu pravu, ki poenostavlja poslovanje znotraj ES. Podjetja v Sloveniji se tako ves čas srečujejo s spremembami in težavami, ki so povezane z novo davčno zakonodajo. V podjetju je treba za vsako spremembo ZDDV in Pravidnika zakona na dodano vrednost (v nadaljevanju P-ZDDV), prilagoditi računovodske informacijske sisteme tako, da poslujemo v skladu z zakonom.

V nalogi bom natančneje predstavila spremembe, ki jih je prinesel novi ZDDV 31. 12. 2006. Pri poslovanju smo morali popolnoma prilagoditi računovodski informacijski sistem, saj se je vpisovanje knjigovodskih podatkov spremenilo. Sestaviti je bilo treba nove davčne evidence, ki jih predpisuje zakonodajalec in njim prilagoditi knjiženje računovodskih podatkov. V nalogi bom predstavila davčne evidence in njihovo sestavo. Namen naloge je poleg sestave evidenc tudi kontrola podatkov, ki je mogoča le, če davčne evidence prilagodimo svojemu poslovanju, zato bom evidencam dodala še nekaj priporočenih podatkov, ki bodo v pomoč podjetjem pri sestavi davčnega obračuna. Z nalogo želim dokazati, da knjigovodsko delo ni nič poenostavljeno, saj so po novem zakonu knjige oziroma evidence za DDV združene, kar otežuje kontrolo podatkov, zato je pomembno knjige prilagoditi lažjemu delu. Davčne oblasti pa lahko izvajajo učinkovit nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem DDV le, če davčni zavezanci vodijo ustrezne in natančne davčne evidence o svojem poslovanju.

V prvem delu naloge bom na kratko opisala davčne knjige¹, ki so veljale do 1. 1. 2008, čeprav v letu 2007 niso bile več predpisane, v drugem delu bom natančneje analizirala nove računovodske evidence in kako rešujemo kontrole za DDV v podjetju X. V zadnjem delu naloge bom predstavila sestavitev obrazca o obračunu davka na dodano vrednost (v nadaljevanju obrazec DDV-O), v katerem so zajeti mesečni

¹ To so: knjiga izdanih računov, knjiga izdanih računov za dobave blaga v Skupnost, knjiga prejetih računov, knjiga prejetih računov za pridobitev blaga znotraj Skupnosti, evidenca o vstopnem DDV pri uvozu blaga.

Uvod

računovodski podatki, ki jih podjetje mora prikazati, zaradi pravilnosti poslovanja in razliko davka odvesti.

2 PRAVNE PODLAGE ZA PRIPRAVO DAVČNIH EVIDENC

2.1 Pravne podlage

Novi ZDDV (Ur. l. RS, 117/06), ki opisuje enake vrste prometa blaga in storitev kot ZDDV, ki je veljal do 31. decembra 2006 (Ur. l. RS, 21/06), in novi pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, 141/06 in 52/07) sta prinesla precej novosti, kar posledično pomeni, da je bilo treba s 1. 1. 2008 spremeniti računalniške programe in jih prilagoditi novemu zakonu. V letu 2007 je pravilnik doživel še dve spremembi², objavljeni v Uradnem listu RS št. 52/07 z dne 12. 6. 2007, in Uradnem listu RS št. 120/07 z dne 27. 12. 2007. Ker pa je Slovenija članica ES, je morala svojo zakonodajo prilagoditi pravu ES, saj ima to pravo prednost pred državnim pravom. Do 31. decembra 2006 je obračunavanje DDV urejala šesta smernica (smernica 77/388/EGS), s 1. januarjem 2007 pa je začela veljati smernica Sveta 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (Ur. l. EU, L 347/06 in 386/06). Tako moramo pri obračunavanju DDV upoštevati evropske pravne akte, kot so uredba ES, ki se v vseh državah neposredno uporablja, smernica EU, na podlagi katere države EU pišejo svojo zakonodajo, odločbe ES, ki so prav tako pravno zavezujoče, in sodbe sodišča EU, ki razrešuje sporne zadeve na področju DDV.

Omeniti je treba še pravilnik o vsebini, obliki, načinu in rokih za predložitev izpisa podatkov iz elektronsko vodenih poslovnih knjig in evidencah zavezanca za davek, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 59/07 z dne 4. 7. 2007 in njegove spremembe, objavljene v Uradnem listu RS št. 126/07 z dne 31. 12. 2007, ki po novem obvezuje davčne zavezanca, da na zahtevo Davčnega urada RS elektronsko posredujejo obvezne davčne evidence.

Davčni zavezanci so torej v okviru rednega dela knjigovodstva ali v posebnih davčnih evidencah dolžni zagotoviti podatke, ki omogočajo obračunavanje in nadzor DDV. Tisti, ki obdelujejo podatke elektronsko, pa morajo pripraviti tudi datoteke izpisa odbitka DDV in izpisa obračunanega DDV, ki vsebujeta predpisani nabor podatkov (Zalokar, Prisljan in Prusnik 2007, 332).

2.2 Računovodski podatki, ki jih je treba zagotoviti za sestavo davčnih evidenc

DDV je znan po svoji finančni izdatnosti, po drugi strani pa je znan tudi kot davek, pri katerem so davčne utaje lahko zelo velike, če država ne zagotovi ustrezne podlage za nadzor nad njegovim obračunavanjem in plačevanjem. Davčne oblasti pa lahko izvajajo učinkovit nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem DDV le pod pogojem, da davčni

² Obe spremembi ZDDV besedilno odpravljata napake in nejasnosti v zakonu.

zavezanci vodijo ustrezne in natančne davčne evidence o svojem poslovanju (Svilar 2001, 397).

Davčni zavezanci so dolžni zagotoviti podatke o (Svilar 2001, 399–400):

- skupni vrednosti opravljenega prometa blaga oziroma storitev; vrednosti prometa blaga oziroma storitev po različnih stopnjah DDV; vrednosti opravljenega prometa blaga oziroma storitev, za katerega je predpisana oprostitvev DDV;
- obračunanem DDV po izdanih računih za opravljen promet blaga oziroma storitev;
- skupni vrednosti prejetega blaga oziroma storitev; vrednosti prejetega blaga oziroma storitev z zaračunanim DDV po predpisanih stopnjah; vrednosti prejetega blaga oziroma storitev brez DDV;
- obračunanem DDV na računih za prejeta blago in storitev (vstopnem davku);
- obveznosti za plačilo in o plačilu DDV;
- terjatvah za vračilo vstopnega DDV ter o njegovem plačilu oziroma prenosu v naslednje davčno obdobje.

3 DAVČNE EVIDENCE PRED 1. JANUARJEM 2008

3.1 Splošno o davčnih evidencah

Pred letom 2007 so bile obvezne davčne evidence knjiga izdanih računov (v nadaljevanju I-RAČ), knjiga izdanih računov za dobave blaga v Skupnost (v nadaljevanju I-RAČ-D), knjiga prejetih računov (v nadaljevanju P-RAČ), knjiga prejetih računov za pridobitve blaga znotraj Skupnosti (v nadaljevanju P-RAČ-P), evidenca o vstopnem DDV pri uvozu blaga (v nadaljevanju E-UVOZ), evidenca o blagu, poslanem v EU (v nadaljevanju PE-7), evidenca o blagu, prejetem iz EU (v nadaljevanju PE-17) in rekapitulacijsko poročilo (v nadaljevanju RP-O). S 1. januarjem 2007 pa niso bile več obvezne, vendar so jih podjetja še vedno uporabljala zaradi lažjega vpisovanja podatkov v obrazec DDV-O. S 1. januarjem imamo nove davčne evidence, knjigo prejetih računov (v nadaljevanju PR) in knjigo izdanih računov (v nadaljevanju IR), v katerih so združeni podatki iz vseh predhodnih knjig.

3.2 Knjige izdanih računov

Knjiga izdanih računov – obrazec I-RAČ

V obrazec I-RAČ so se vpisovale naslednje listine o prometu blaga in storitev (Zalokar, Prislan in Prusnik 2005, 81-82):

- računi, izdani davčnim zavezancem ali pravnim osebam, ki niso davčni zavezanci (račune po 34. členu ZDDV);
- računi, izdani drugim osebam (računi po 35. členu ZDDV³);
- računi oziroma drugi interni dokumenti, izdani za prejeta predplačila;
- interni obračuni za vrednost blaga oziroma storitev, ki se jemljejo za obdavčljivo rabo po 5., 6. in 9. členu ZDDV, če je pravna oseba zavezana obračunu DDV;
- računi, s katerimi se davčna osnova pozneje spremeni zaradi vračila, preklica naročila, popusta ali znižanja cene po dobavi in s katerimi se zmanjša znesek izstopnega DDV (zmanjšanje po desetem odstavku 21. člena ZDDV);
- interne listine, s katerimi se davčna osnova pozneje spremeni zaradi nezmožnosti poplačila in s katerimi se zmanjša znesek izstopnega DDV (zmanjšanje po enajstem odstavku 21. člena ZDDV);
- računi, izdani tujcem za dobave blaga v Sloveniji in za opravljanje storitev;
- izvozne oziroma druge carinske listine, s katerimi se dokazuje izvoz blaga;

³ To so računi, izdani končnim potrošnikom.

- interni obračuni DDV od blaga ob prenehanju opravljanja dejavnosti (6. člen ZDDV);
- druge listine, ki so pomembne za nastanek davčne obveznosti.

Knjiga izdanih računov je bila sestavljena iz 18 stolpcev, ki so bili razvrščeni v tri skupine in sicer v prvi skupini so podatki o listinah (zaporedna številka, datum knjiženja, številka računa, datum računa, firma/ime ter sedež in identifikacijska številka za DDV kupca in vrednost prometa z DDV), v skupino oproščen in drug promet smo knjižili oproščen promet brez pravice do odbitka vstopnega DDV, izvoz blaga in oproščen ter drugi promet s pravico do odbitka vstopnega DDV, v skupini obdavčen promet, pa so bili stolpci ločeni, in sicer glede na to, ali so listine izdane davčnim zavezancem ali končnim potrošnikom. V tem delu smo imeli ločene osnove od prometa in vrednost obračunanega DDV, to je 8,5 % ter 20 % DDV. Podatke iz evidence I-RAČ smo vpisovali v obrazec DDV-O, in sicer na straneh obdavčenega prometa v polja 11, 12, 13, 14 in 15, pri obračunu davka na dodano vrednost pa v polja 31, 32, 33, 34 in 35.

Knjiga izdanih računov za dobave blaga v Skupnosti – obrazec I-RAČ-D

V knjigo I-RAČ-D so se vpisovale oproščene dobave blaga znotraj Skupnosti, v primeru tristranskih poslov pa so se vpisale vrednosti oproščene dobave blaga znotraj Skupnosti iz računa, ki ga je dobavitelj izdal davčnemu zavezancu pridobitelju blaga in prav tako so se vpisovale listine, s katerimi so se pozneje spreminjale davčne osnove zaradi preklica naročila, zaradi vračila blaga, kasnejšega popusta, znižanja cene in drugo. Računi za opravljene storitve v EU, v primeru, da so prejemniki storitev delali samoobdavčitev⁴, nismo vpisovali v evidenco I-RAČ-D, ampak v I-RAČ.

Knjiga I-RAČ-D je bila sestavljena iz 9 stolpcev, ki so bili razdeljeni v podatke o listini, kjer je bila navedena številka listine, datum listine, firma/ime ter sedež in identifikacijska številka za DDV kupca, drugi del knjige pa se je imenoval oproščene dobave in drug promet, ki so ga sestavljali stolpci oproščena dobava blaga znotraj Skupnosti, promet v drugih državah članicah in tristranske dobave blaga znotraj Skupnosti. Podatke iz evidence I-RAČ-D smo vpisovali v polja 16 in 17 obrazca DDV-O.

3.3 Knjige prejetih računov

Med prejetimi računi smo imeli tri evidence, in sicer P-RAČ, P-RAČ-P in E-UVOZ.

⁴ Pomeni, da davčni zavezanec sam v evidencah obračuna DDV in si ga nato prizna kot vstopnega.

Knjiga prejetih računov – obrazec P-RAČ

V knjigo prejetih računov so se vpisovali vsi računi, prejeti⁵ po 34. členu in 35. členu ZDDV, računi, ki smo jih prejeli za plačana predplačila, dobropisi in bremenopisi, na podlagi katerih smo popravljali vstopni DDV, interne listine podjetja in račune, ki smo jih prejeli od tujega dobavitelja in smo kot prejemnik storitve dolžni plačati DDV.

Knjiga prejetih računov je bila sestavljena iz 18 stolpcev, v prvem delu so bili podatki o listini in dobavitelju, nato so bili stolpci ločeni, in sicer glede na to, ali se DDV sme odbijati ali ne. Znesek vstopnega DDV, ki se sme odbijati, smo razporedili v tri skupine, in sicer smo v knjigi ločili dobave na domačem trgu, dobave od davčnih zavezancev, ki nimajo sedeža v Sloveniji in račune, izdane od pavšalnih zavezancev. Osnova iz knjige P-RAČ se je vpisovala v polja 21, 23, 24 in 25 obrazca DDV-O, vstopni DDV pa v polja 41, 42, 45 in 46.

Knjiga prejetih računov za pridobitve blaga znotraj Skupnosti – obrazec P-RAČ-P

P-RAČ-P je bila ločena evidenca za prejete račune iz Skupnosti, vanjo smo vpisovali listine o oproščenih nabavah po (28. b členu ZDDV), interne listine, na podlagi katerih smo delali samoobdavčitev, dobropise, bremenopise in listine pri tristranskem poslu, če smo bili prejemnik ali pridobitelj blaga.

Knjiga P-RAČ-P je bila sestavljena iz 14 stolpcev, v prvih deset smo vpisovali podatke o listini in dobavitelju, v drugem delu knjige pa smo delali samoobdavčitev in vpisali račune, ki so bili oproščeni DDV in tristranske posle. Podatke iz obrazca smo vnesli v polja 23, 26 in 27 obrazca DDV-O, obračunani DDV v polja 36 in 37, ter vstopni DDV v polja 47 in 48.

Evidenca o vstopnem DDV pri uvozu blaga – obrazec E-UVOZ

V evidenco smo vpisovali podatke iz enotne upravne listine (v nadaljevanju EUL), za uvoz blaga iz tretjih držav. V evidenco nismo vpisovali storitev, povezanih z uvozom, ker smo to evidentirali v P-RAČ.

Knjiga je obsegala 12 stolpcev, in sicer v prvih treh stolpcih smo navedli datume knjiženja in prejema EUL, v delu, kjer so podatki o listini, smo imeli stolpce številka EUL, datum, davčna osnova pri uvozu in oproščene dobave. Zadnji del pa je bil namenjen DDV, kjer smo ločili skupni znesek vstopnega DDV, ki se sme odbiti in ki se ne sme odbiti.

⁵ To so računi, ki jih izda prodajalec blaga, in jih kupec evidentira med prejete račune.

3.4 Obrazec DDV-O

Obrazec DDV-O, ki smo ga uporabljali do 31. 12. 2007, je bil sestavljen iz treh delov, in sicer:

- prvi del je bil informativni del obrazca DDV-O, kjer smo na strani prometa ločeno vpisovali obdavčen promet, izvoz blaga, drugi promet s pravico do odbitka vstopnega DDV, oproščen promet brez pravice do odbitka vstopnega DDV, uporabo za ne poslovne namene in lastno rabo, dobavo blaga znotraj Skupnosti in promet v druge države članice EU. Na strani nabave blaga in storitev pa smo imeli polja obdavčen promet, uvoz, oproščene nabave, nabavno vrednost nepremičnin in drugih osnovnih sredstev, pridobitve blaga znotraj skupnosti in tristranske pridobitve blaga znotraj Skupnosti.
- drugi del je bil obračunski del obrazca DDV-O, kjer smo prikazali obračunani DDV od prodaje in vhodni DDV od nabave in storitev. Tu smo imeli polja od 31 do 37 na strani obračunanega DDV, kjer smo polja ločili na DDV, obračunan zavezancem za DDV po stopnji 8,5 % in 20 %, DDV, obračunan končnim potrošnikom po stopnji 8,5 % in 20 %, obračunani DDV, če je prejemnik blaga plačnik DDV in obračunani DDV od pridobitev blaga znotraj Skupnosti po stopnji 8,5 % in 20 %. Na drugi strani pa smo si priznali DDV v poljih od številke 41 do 48, kjer smo ločili nabave blaga v Sloveniji po stopnji 8,5 % in 20 %, vstopni DDV pri uvozu blaga po stopnji 8,5 % in 20 %, pavšalno nadomestilo 4 %, DDV, če je prejemnik blaga plačnik DDV in vstopni DDV od pridobitev blaga znotraj Skupnosti po stopnji 8,5 % in 20 %.
- tretji del pa je bil obračun DDV na obrazcu DDV-O, kjer smo na eni strani sešteli obveznosti za DDV in presežek DDV ter izračunali, ali moramo DDV plačati ali dobimo vrnjenega.

Ostale evidence RP-O, PE-7 in PE-17 so ostale nespremenjene od 1. 5. 2004 in se še vedno uporabljajo v prvotni obliki, zato jih bom opisala v nadaljevanju.

4 NOVE DAVČNE EVIDENCE PO 1. JANUARJU 2008

4.1 Splošno o novih davčnih evidencah

Z novo davčno reformo v Sloveniji je bilo zajeto področje davka na dodano vrednost, saj novi zakon želi zmanjšati administrativno delo na področju DDV, predvsem pri sestavi obračuna DDV. S četrtem poglavjem želim dokazati, da knjigovodsko delo ni nič poenostavljeno, saj so po novem zakonu knjige oziroma evidence za DDV združene, kar otežuje kontrolo podatkov, zato je pomembno knjige prilagoditi lažjemu delu. Na primeru podjetja X bom prikazala, kako lahko svoje evidence uskladimo z datoteko, ki jo bomo morali pripraviti konec leta.

Po novem moramo v podjetju za potrebe DDV voditi štiri evidence, in sicer evidenco izdanih računov (v nadaljevanje IR), s katerimi izkazujemo obveznost za obračun DDV, evidenco prejetih računov (v nadaljevanju PR) in drugih listin, ki prinašajo pravico do odbitka DDV, ter evidence o neobdavčljivem premiku blaga iz Slovenije v drugo državo EU, oziroma obratno po 2. točki 85. člena ZDDV (PE-7) in evidenco po 3. točki 85. člena ZDDV (PE-17). S pomočjo teh sestavljamo mesečne trimesečne in letne datoteke, ki jih morajo posredovati DURS.

Iz evidence PR in IR mesečno ali trimesečno pripravimo obračun DDV-O. Za zaključek koledarskega leta (1-krat letno) moramo pripraviti datoteko, ki je sestavljena iz datoteke izpisa odbitka DDV, ki ga črpamo iz evidence PR in datoteke izpisa obračunanega DDV, ki ga sestavimo s pomočjo evidence IR. Trimesečno moramo oddajati tudi evidenco RP-O, za katero podatke dobimo iz evidence IR, to so podatki o dobavah blaga v Skupnost. S pomočjo evidence IR davčni zavezanci enkrat letno izračunajo končni odbitni delež, na podlagi katerega si davčni zavezanci smejo odbijati DDV.

4.2 Evidenca izdanih računov

4.2.1 Splošno o evidenci izdanih računov

V novi evidenci IR so združeni podatki, ki smo jih prej zajemali v knjigah I-RAČ, I-RAČ-D in P-RAČ-P. Sedaj imamo v eni evidenci prikazan celoten obračun DDV za dobave blaga in storitve opravljene v Sloveniji, EU in tretjih državah. V evidenci IR prikažemo tudi obračun davka od samoobdavčitev pri pridobitvah blaga iz EU. Na primeru podjetja X bomo evidenco IR prilagodili datoteki, ki jo zahteva Davčna uprava RS in dodali nekaj pomožnih stolpcev s pomočjo katerih je enostavneje preverjati podatke.

4.2.2 Vsebina stolpcev evidence izdanih računov

Evidenca IR je sestavljena iz 21 stolpcev, ki jih računalniški program na zahtevo DURS preoblikuje v datoteko izpisa obračuna DDV.

Tabela 4.1 Evidentiranje podatkov iz računa v evidenci izdanih računov

Davčno obdobje	Datum knjižbe listine	Številka listine	Datum listine	Kupec	ID ⁶ št. kupca	Vrednost brez DDV
1	2	3	4	5	6	7

Vir: Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 333

Prvi del evidence sestavlja sedem stolpcev, v tem delu imamo evidentirane podatke o računu, dobavitelju, knjiženju računa in osnovi, od katere je obračunan DDV.

V stolpce vpisujemo naslednje podatke in informacije:

- *Stolpec 1:* Vpiše se davčno obdobje, v katerem je bila listina evidentirana, za sestavljanje obračuna DDV-O. Davčno obdobje se zapiše takole: 0101 – januar, 0202 – februar ... in tako naprej za vsak mesec, če smo mesečni davčni zavezanci. Za zavezance, pri katerih je davčno obdobje koledarsko trimesečje, se davčno obdobje zapiše takole: 0103 za prvo trimesečje, 0406 za drugo trimesečje, 0709 za tretje trimesečje in 1012 za četrto trimesečje. Oznaka obdobja ne vsebuje opredelitve leta (Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 333).
- *Stolpec 2:* Datum knjiženja listine je datum dejanskega vpisa izdanega računa, oziroma druge listine v evidenco. V primeru dobropisa se lahko dela vpis popravka DDV v evidenco šele, ko prejmemo vrnjen in potrjen dobropis od kupca. Interne listine, ki jih sestavimo na osnovi zaključenega stečaja oziroma potrjene prisilne poravnave, zaradi nezmožnosti poplčila kupca vpišemo, ko imamo pravnomočen sklep, oziroma potrjeno prisilno poravnavo. EUL in odločbe Carinske uprave Republike Slovenije (v nadaljevanju CURS) vpisujemo v evidenco, ko te dejansko prejmemo.
- *Stolpec 3:* Vpiše se številka izdanega računa oziroma druge listine (EUL, interna listina – temeljnica), ki jo vpišemo v to evidenco.
- *Stolpec 4:* Vpiše se datum izdaje listine.
- *Stolpec 5:* Vpiše se ime in sedež kupca. Pri samoobdavčitvi ime in sedež dobavitelja. V primeru izdaje blaga na osnovi 7. člena ZDDV (darila nad 20

⁶ To je davčna številka pravne osebe, ki je zavezana obračunavanju DDV.

EUR, donacija – ne finančne (finančne donacije se ne vpisujejo v knjige DDV-O), primanjkljaj blaga, zaradi kala oziroma kraje blaga) vpišemo izdajatelja interne listine. Pri obdavčljivem dogodku, ko ni izdan račun po 82. členu ZDDV (prodaja vozovnic, prodaja iz avtomatov ...) pa se lahko to polje pusti prazno oziroma se napiše na primer prodaja vozovnic.

- *Stolpec 6:* Vpiše se ID številka kupca oziroma prejemnika blaga ali storitve, če je njena navedba obvezna pri izdaji računa (dobava blaga in storitev v EU, ne pa za Slovenijo). ID številka dobavitelja iz EU od prejetih računov, če delamo samoobdavčitev. ID številka kupca oziroma prejemnika blaga se vpiše le v primerih, ko je njena navedba obvezna pri izdaji računa, ki se vpisuje (Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 13).
- *Stolpec 7:* Vpisujejo se osnove od obdavčenih dobav blaga in storitev v Sloveniji, uporaba blaga za neposlovne namene po 7. členu ZDDV (darila nad 20 EUR, nefinančne donacije (finančne donacije se ne vpisujejo v knjige DDV-O), primanjkljaj blaga, zaradi kala oziroma kraje blaga) in za promet blaga po 8. členu ZDDV (uporaba blaga za namene opravljanja dejavnosti, sprememba namembnosti in zadržanja blaga ob prenehanju opravljanja dejavnosti). Vpisuje se osnova od dobav blaga na podlagi posebnih ureditev (potovalne agencije, rabljeno blago, umetniški predmeti, zbirke, starine in investicijsko zlato). V tem stolpcu so zajete oproščene izvozne dobave (zneski se vpisujejo iz EUL oziroma odločbe CURS) in oproščene dobave blaga in storitev v okviru konzularnih in diplomatskih odnosov, oproščene transakcije v zvezi z mednarodnim prevozom blaga in potnikov, oproščene transakcije pri uvozu (50. člen in 51. člen ZDDV) in oproščene posredniške storitve (v primeru podjetja X v to polje vpišemo račune, izdane davčnim zavezancem za posredovanje). Stolpec se izpolni na primeru podjetja X tudi v primeru danih dobropisov, prejetih predplačil (avansni računi), osnov od iznosa blaga iz davčnega skladišča. To evidentiramo v obrazec DDV-O polje 11.
V stolpec 7 pa ne vpisujemo: osnov od samoobdavčitev pri pridobitvah blaga iz EU (to se vpisuje v pomožni stolpec 21, ki ga zakon ne predpisuje), tranzita blaga preko EU, postopek pasivnega oplemenitenja po 1. točki 57. člena ZDDV, začasnega izvoza blaga z zvezkom ATA⁷ izvoza blaga, ki bo vrnjeno na območje EU (dodelava), ter blaga, ki se giblje po EU in ne prečka tretje države PE-7 (na primer blago za sejem).

⁷ To je pisna deklaracija, ki jo izda carinski organ, ki odobri postopek začasnega izvoza.

Tabela 4.2 Evidentiranje oproščenega prometa v evidenco izdanih računov

Oproščen promet				
Brez pravice do odbitka DDV	Dobava v EU	Tristranska dobava v EU	Prodaja na daljavo	Montaža v EU
8	9	10	11	12

Vir: Zalokar, Prisljan in Prusnik 2007, 333

Drugi del sestavlja pet stolpcev, ki beležijo oproščeno dobavo blaga in storitev. To so:

- *Stolpec 8:* Vpiše se vrednost oproščenih nabav blaga in storitev (neprave oprostitve) po 42. členu (oproščene dejavnosti v javnem interesu – zdravstvo, varstvo otrok, šolstvo, šport) in 44. členu ZDDV (zavarovanja, najem nepremičnin, finančne transakcije, dobava kolek in drugih podobnih znamk) in vrednost prodaje nepremičnin, katerih promet je obdavčen z davkom na promet nepremičnin. Podatki iz stolpca 8 se evidentirajo v obrazcu DDV-O polje 15.
- *Stolpec 9:* Vpiše se vrednost oproščenih dobav v EU (kupec mora imeti ID številko, sicer ni oproščena dobava, na računu mora biti navedena klavzula), z negativnim predznakom pa vpisujemo tudi izdane dobropise v EU. Podatki iz stolpca se vpisujejo v RP-O v stolpec 23. Podatki iz stolpca 9 se vpisujejo v obrazec DDV-O polje 12. Ne vpisujemo pa vrednosti predplačil, ki so namenjeni kasnejši dobavi blaga v EU.
- *Stolpec 10:* Vpiše se vrednost oproščenih tristranskih dobav v EU, če smo prvi (dobavitelj) ali drugi (pridobitelj) v tristranskem poslu (kupec mora imeti ID številko, sicer ni oproščena dobava, na računu mora biti navedena tudi klavzula). Podatki iz stolpca se vpisujejo v RP-O v stolpec 24. Zneski iz stolpca 10 se vpisujejo v obrazec DDV-O polje 12. Ne vpisujemo pa prenosa blaga za vzpostavitev konsignacijskega skladišča, ta promet se vpiše šele, ko je blago dejansko prodano.
- *Stolpec 11:* Vpiše se vrednost prometa, opravljenega končnim kupcem, na daljavo, nad doseženo mejno vrednostjo (ta je odvisna od vsake države posebej). V tem primeru se moramo prijaviti za namene DDV v državi, kjer smo presegli mejni znesek in tam odvesti DDV. Zneski se vpišejo v polje 13 obrazca DDV-O.
- *Stolpec 12:* Vpiše se vrednost blaga, ki je bilo montirano oziroma inštalirano v drugi državi EU in se tam obračuna DDV (kupec mora imeti ID številko, sicer

ni oproščena dobava na računu mora biti navedena klavzula). Zneski se vpišejo v polje 14 obrazca DDV-O.

Tabela 4.3 Evidentiranje obdavčenega prometa v evidenco izdanih računov

Obdavčen promet					
Promet v SLO		Pridobitev v EU		Samoobdavčitev	
20 %	8,5 %	20 %	8,5 %	Drugo	Od uvoza
13	14	15	16	17	18

Vir: Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 333

Stolpci od številke 13 do 18 evidentirajo obdavčen promet v Sloveniji, EU in pri samoobdavčitvah po stopnji 8,5 % in 20 %.

V stolpce vpisujemo:

- *Stolpec 13:* Vpiše se znesek 20 % DDV od prodaje blaga in storitev v SLO, oziroma, če nam kupec iz EU ne predloži ID številke. Znesek vpišemo v polje 21 obrazca DDV-O.
- *Stolpec 14:* Vpiše se enako kot v stolpec 13, le da je tu stopnja 8,5 % DDV. Znesek vpišemo v polje 22 obrazca DDV-O.
- *Stolpec 15:* Vpiše se znesek 20 % obračunanega DDV od samoobdavčitve pri pridobitvi blaga iz EU. 20 % DDV od samoobdavčitev vpišemo v polje 23 obrazca DDV-O.
- *Stolpec 16:* Vpiše se znesek 8,5 % obračunanega DDV od samoobdavčitev pri pridobitvah blaga iz EU. 8,5 % DDV od samoobdavčitev vpišemo v polje 24 obrazca DDV-O.
- *Stolpec 17:* Vpiše se znesek 8,5 % in 20 % DDV od opravljenih dobav blaga in storitev, ki jih opravi zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji po 25. členu ZDDV (storitve posrednikov), 2., 3. in 8. točki 27. člena ZDDV (prevoz in storitve posrednikov pri prevozu znotraj EU), 2., 3. in 4. točki 27. člena ZDDV (pomožne prevozne storitve znotraj EU in storitve na tujem blagu) in 29. člen ZDDV⁸. Znesek iz stolpca 17 vpišemo v polje 25 obrazca DDV-O.
- *Stolpec 18:* Vpiše se 8,5 % in 20 % DDV od uvoza blaga, za katerega je bila carinska deklaracija vložena v drugi državi članici EU, blago pa je v Sloveniji

⁸ To so storitve, pri katerih se uporablja pravilo obrnjenega davčnega bremena, na primer odvetniške storitve, storitve računovodij, revizorjev in odvetnikov.

in imamo dovoljenje DURS, da lahko sami obračunavamo in izkažemo DDV (5. odstavek 77. člena ZDDV). Znesek vpišemo v polje 26 obrazca DDV-O.

Tabela 4.4 Evidentiranje neobdavčenega prometa, opomb in samoobdavčitev v evidenco izdanih računov

Neobdavčljiv promet, ki prinaša pravico do odbitka DDV	Opombe	Obrnjeno davčno breme (vrednost brez DDV)
19	20	21

Vir: Zalokar, Prisljan in Prusnik 2007, 333

- *Stolpec 19:* Vpiše se neobdavčljiv promet, ki zavezancu daje pravico do odbitka DDV. V stolpec vpišemo oproščene promete, ki kljub oprostitvi prinašajo zavezancu pravico do odbitka vstopnega DDV (prave oprostitve), in promete, ki so opravljeni zunaj Slovenije, pa bi v povezavi z njimi imeli pravico do odbitka vstopnega DDV, če bi jih opravili v Sloveniji⁹ (Zalokar, Prisljan in Prusnik 2007, 14). Podatke iz stolpca 19 potrebujemo, če obračunavamo odbitni delež.
- *Stolpec 20:* Ni predpisano, kaj se vpisuje vanj in ni obvezen stolpec.
- *Stolpec 21:* Vpiše se osnova od pridobitev blaga iz EU oziroma drugih primerov, kadar davčni zavezanec dela samoobdavčitev. To so osnove od pridobitev blaga iz EU in osnove, kadar v Slovenijo davčni zavezanec iz druge države EU opravi dobavo ali storitev in nima sedeža v SLO, nastane pa obveznost za samoobdavčitev. Vpiše se tudi osnova od uvoza blaga, če je bila carinska deklaracija vložena v drugi državi članici in imamo dovoljenje DURS, da sami obračunamo in izkažemo obveznost za obračun DDV od uvoza (5. točki 77. člena ZDDV).

4.2.3 Kontrola evidence izdanih računov

V primeru podjetja X pred oddajo mesečnih davčnih evidenc in obrazca DDV-O naredimo kontrolo podatkov, ki smo jih evidentirali v obrazce. Na strani izdanih računov najprej preverimo, če imamo vse račune, ki smo jih izdali v tekočem mesecu, evidentirane in od njih odveden DDV. Pozorni moramo biti na predplačila, saj moramo od njih prav tako plačati DDV, v evidence pa jih vnesemo na podlagi avansnih računov. Seveda pa moramo paziti, da pravilno beležimo izvoze, saj so oproščeni DDV in od njih

⁹ To je neobdavčljiv promet s pravico do odbitka vstopnega DDV. Primer je promet, opravljen zunaj Slovenije, če bi bil pa ta promet opravljen v Sloveniji, bi imeli pravico do odbitka DDV (slovenski prevoznik pelje iz Slovenije v Francijo, naročnik je iz države EU, v tem primeru slovenski prevoznik prevali davčno obveznost na naročnika, ki ima ID številko).

ne odvajamo DDV. Po novem imamo v evidencah izdanih računov zajete tudi obračune DDV od pridobitev blaga iz EU. Tu naredimo kontrolo z evidenco PR, če smo od vseh pridobitev blaga obračunali DDV. Pomembno je, da na izdanih računih naredimo temeljito kontrolo, saj na podlagi teh podatkov plačamo DDV, od neplačane davčne obveznosti pa nam lahko DURS zaračuna kazen in obresti na neplačani znesek.

Pri kontroli podatkov, zajetih v evidence, smo ugotovili, da je zgornjih 21 polj premalo, da bi lahko odkrili napake, zato smo dodali še nekaj stolpcev. Prvega smo poimenovali zaporedna številka knjižbe, s pomočjo katere bomo lažje iskali, kje v evidenci je nek račun. Pri obdavčenem prometu smo k vsaki stopnji DDV dodali davčno osnovo, saj je celoten DDV v obrazcu DDV-O združen, zato ga ni mogoče kontrolirati. Če evidenci dodamo osnove, je veliko lažje preveriti, če imamo pravilno izračunan znesek DDV. V polje opombe smo navedli svojo številko računa, ki nam ga računalniški program ponudi pri knjiženju. Ta podatek je zelo pomemben, saj je potrebno evidence izpisovati po datumu knjiženja listine, zato je težko iskati račune, če nimaš interne številke. Tudi stolpec 21 ni potreben za sestavo obrazca DDV-O, vendar je v primeru podjetja X potrebno, da je posebej prikazano obrnjeno davčno breme¹⁰. Dodali smo tudi stolpec, kamor se vpisujejo računi, ki ne gredo v knjigo in se ne evidentirajo v obrazcu DDV-O, vendar jih preverjamo za bolj temeljito kontrolo. V Prilogi 1 prikazujemo priporočeno knjigo izdanih računov, ki naj jo podjetja uporabljajo, za bolj natančno vodenje podatkov in lažjo kontrolo napak pri obračunu DDV.

4.3 Evidenca prejetih računov

4.3.1 Splošno o evidenci prejetih računov

V novi davčni evidenci PR so v primeru podjetja X združeni podatki treh knjig, in sicer P-RAČ, P-RAČ-P in E-UVOZ. Evidenca zajema podatke o prejetih računih, izdanih v Sloveniji, EU in tretjih državah, ki prinašajo pravico do odbitka DDV. PR izkazuje vstopni DDV od samoobdavčitev, obračunani DDV pa izkažemo v evidenci IR. Zaradi lažje kontrole podatkov smo tudi tu evidenci PR dodali nekaj stolpcev, ki pa niso obvezni za sestavljanje izpisa odbitka DDV, ki ga moramo posredovati na DURS. Prejeti računi od malih davčnih zavezancev in nezavezancev se ne vpisujejo v obrazec PR in ne v obrazec DDV-O.

¹⁰ Pomeni, da podjetje, ki bi moralo obračunati DDV to prevali na breme drugega davčnega zavezanca.

4.3.2 Vsebina stolpcev evidence prejetih računov

Evidenca PR ima po nasvetu Zveze računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije dodanih še pet stolpcev za lažjo sestavo obrazca DDV-O. Tako je treba dodati podatke o naslednjih vrednostih (Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 336):

- davčne osnove pri nabavi nepremičnin,
- davčne osnove pri nabavi drugih opredmetenih sredstev,
- odbitnega DDV, obračunanega ob uvozu, ločeno po davčnih stopnjah,
- odbitnega DDV, obračunanega od pridobitev iz EU, ločeno po davčnih stopnjah,
- odbitnega DDV, obračunanega ob samoobdavčitvi, ločeno po davčnih stopnjah.

Tabela 4.5 Evidentiranje podatkov o prejetem računu v evidenco prejetih računov

Davčno obdobje	Datum knjižbe listine	Datum prejema listine	Številka listine	Datum listine	Dobavitelj	ID za DDV
1	2	3	4	5	6	7

Vir: Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 336

Prvi del evidence PR je sestavljen iz sedmih stolpcev, v katere vpišemo podatke iz računov in drugih internih evidenc. V stolpce vpisujemo:

- *Stolpec 1:* Vpiše se davčno obdobje, v katerem je bila listina evidentirana za sestavljanje obračuna DDV. Davčno obdobje se pri mesečnih zavezancih za DDV zapiše takole: 0101 – januar, 0202 – februar ... Pri zavezancih, pri katerih je davčno obdobje koledarsko trimesečje, se davčno obdobje zapiše takole: 0103 za prvo trimesečje, 0406 za drugo trimesečje, 0709 za tretje trimesečje, in 1012 za četrto trimesečje. Oznaka obdobja ne vsebuje opredelitve leta (Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 336).
- *Stolpec 2:* Datum knjiženja listine, je datum dejanskega vpisa prejetega računa, oziroma druge listine v evidenco. Na primer vsi računi za mesec januar morajo biti knjiženi najkasneje do 28. 2., oziroma do sestave obračuna za namene DDV-O.
- *Stolpec 3:* Vpiše se datum, ki je na žigu prejete pošte podjetja. To velja za vse prejete račune, dobropise, EUL in odločbe CURS.
- *Stolpec 4:* Vpiše se številka prejetega računa dobavitelja, oziroma druge listine, ki jo vpišemo v to evidenco.

- *Stolpec 5:* Vpiše se datum izdaje računa, ki ga navede dobavitelj.
- *Stolpec 6:* Vpiše se ime in sedež dobavitelja, v primeru internih in ostalih listin podjetja (bančni stroški, obresti na vpogled, obresti od depozita), pa se vpiše ime in sedež izdajatelja listine.
- *Stolpec 7:* Vpiše se ID številka dobavitelja, razen pri uvozu.

Tabela 4.6 Evidentiranje obdavčenih nabav v evidenco prejetih računov

Vrednost obdavčenih nabav brez DDV			
Blago in storitve	Pridobitve	Nepremičnine	Druga OS
8	9	10	11

Vir: Zalokar, Prislán in Prusnik 2007, 336

Drugi del evidence PR vsebuje podatke o vrednostih obdavčenih nabav brez DDV in obsega štiri stolpce.

- *Stolpec 8:* Vpiše se osnova od nabave blaga, oziroma storitev v Sloveniji, in sicer ne glede na to, ali imamo pravico do odbitnega DDV ali ne, tudi za osnovna sredstva in nepremičnine. Prav tako se vpiše zaračunana osnova storitev davčnih zavezancev iz EU in tretje države, če delamo samoobdavčitev. Vpisuje se tudi osnova od uvoza blaga, če CURS ali davčni zavezanec (5. točka 77. člena ZDDV) sam obračuna DDV. Znesek DDV, izkazanega v listini, se razporedi v stolpce od 15 do 18 PR. Pri osnovnih sredstvih in nepremičninah pa osnovo iz računa vpišemo še v polje 10 in 11 PR. Znesek osnov vpišemo v polje 31 obrazca DDV-O.
- *Stolpec 9:* V piše se osnova od pridobitve blaga iz EU skupaj za vrednostjo osnovnih sredstev. DDV od samoobdavčitev pa vpišemo v stolpce 15,16 in 17 PR. Če dobavitelj iz EU na računu neupravičeno zaračuna DDV, le tega ne smemo vključiti v osnovo za izračun DDV. Pri osnovnih sredstvih, pridobljenih iz EU, osnovo vpišemo tudi v stolpec 11 PR. Znesek iz stolpca 9 evidence PR, vpišemo v polje 32 obrazca DDV-O.
- *Stolpec 10:* Vpiše se osnova od vrednosti nabavljenih nepremičnin, ki je hkrati vpisana tudi v stolpcu 8 PR. Vrednost iz stolpca 10 vpišemo v polje 34 obrazca DDV-O.
- *Stolpec 11:* Vpiše se osnova nabavljenih osnovnih sredstev v Sloveniji in EU. Hkrati je ta osnova prikazana tudi v stolpcu 8 oziroma 9 PR. Vpišemo v polje 35 obrazca DDV-O.

Tabela 4.7 Evidentiranje podatkov oproščenih nabav v evidenco prejetih računov

Vrednost oproščene nabave		
Nabave in pridobitve	Nepremičnine	Druga osnovna sredstva
12	13	14

Vir: Zalokar, Prisljan in Prusnik 2007, 336

Vrednost oproščene dobave je zajeta v treh stolpcih ločeno in sicer, v nabave in pridobitve, nabavo osnovnih sredstev in nepremičnin.

- *Stolpec 12:* Vpiše se osnova od oproščenih nabav na domačem trgu (na primer obresti od kredita), znotraj EU in vrednosti uvoza, ki je oproščen plačila DDV (50. člen in 51. člen ZDDV – vzorci, reklamni material, blago namenjeno uporabi na sejmu ...). Tu vpisujemo tudi davčno osnovo pri tristranskem poslu, če smo drugi v verigi (pridobitelj blaga). Pri oproščenih nabavah osnovnih sredstev in nepremičnin se osnova vpiše tudi v stolpec 13 ali 14 PR. Osnove vpišemo v polje 33 obrazca DDV-O.
- *Stolpec 13:* Vpiše se osnova oproščenih nepremičnin in predplačila zanje. Ta znesek je hkrati izkazan v stolpcu 12 PR. Vpišemo v polje 33 in 34 obrazca DDV-O.
- *Stolpec 14:* Vpiše se osnova oproščenih nabav osnovnih sredstev in predplačil zanje. Ta znesek je hkrati izkazan v polju 12 PR. Osnovo vpišemo v polje 33 in 35 obrazca DDV-O.

Tabela 4.8 Evidentiranje vstopnega DDV v evidenco prejetih računov

DDV, ki se ne odbija	DDV, ki se odbija		Pavšalno nadomestilo	Opombe
	20 %	8,50 %		
15	16	17	18	19

Vir: Zalokar, Prisljan in Prusnik 2007, 336

V evidenco zajamemo tudi podatke o DDV, ki se ali se ne odbija in pavšalno nadomestilo¹¹.

- *Stolpec 15:* Vpiše se znesek DDV, pri katerem ni pravice do odbitka, ne glede od kod smo ga prejeli (Slovenije, EU ali tretje države).
- *Stolpec 16:* Vpiše se znesek vhodnega DDV po stopnji 20 % od nabav v Sloveniji, samoobdavčitev za blago in storitve iz EU, samoobdavčitve od

¹¹ Je 4 % davčno nadomestilo, od prodaje blaga, ki ga morajo plačati kmetje, registrirani na DURS kot pavšalni davčni zavezanci.

uvoza po 5. točka 77. člena ZDDV in DDV po EUL pri uvozu. Znesek DDV vpišemo v polje 41 obrazca DDV-O.

- *Stolpec 17:* Vpiše se znesek vhodnega DDV po stopnji 8,5 % za nabave, ki so navedene v stolpcu 16 PR. Znesek vpišemo v polje 42 obrazca DDV-O.
- *Stolpec 18:* Vpiše se znesek odbitnega pavšalnega nadomestila v višini 4 % od osnov pri dobavi blaga. Pavšalno nadomestilo vpišemo v polje 43 obrazca DDV-O.
- *Stolpec 19:* Ni predpisano, kaj se vpisuje vanj in ni obvezen stolpec.

4.3.3 Kontrola evidence prejetih računov

Na prejetih računih mesečno kontroliramo podatke, na podlagi katerih si priznamo vstopni DDV. Če evidentiramo napačne podatke, si lahko zmanjšujemo DDV v prevelikem znesku in tako nam DURS lahko zaračuna kazen in obračuna obresti. Torej je namen kontrole preveriti, če smo vnesli v evidence le tiste podatke, pri katerih imamo pravico do odbitka DDV.

Tako kot pri evidenci IR smo v primeru podjetja X tudi pri evidenci PR dodali nekaj stolpcev, ki nam omogočajo lažjo kontrolo podatkov. Vnesli smo nov stolpec z zaporedno številko knjiženja, ki nam nudi lažje iskanje podatkov po evidenci in je primerna za podjetja, ki imajo obsežne evidence. Stolpec 15, DDV, ki se ne odbija, smo razdelili v tri davčne stopnje, in sicer 20 %, 8,5 % in 4 %¹², da lažje preverjamo osnove. V stolpcih, kjer evidentiramo DDV po posameznih stopnjah, smo dodali stolpce osnov, da lažje preverimo, če je kje napačno obračunan DDV. Opazili smo, da tu prihaja do manjših razlik v izračunu DDV, saj nekateri dobavitelji računajo DDV od končne osnove na štiri decimalna mesta in nato zaokrožijo znesek, drugi pa za vsako blago posebej navedejo DDV in ga na koncu seštejejo. Ti dodatni stolpci osnov nam omogočajo lažjo kontrolo teh razlik, ki praviloma ne smejo biti večje kot nekaj centov. Na koncu smo dodali še stolpec, kjer evidentiramo račune, ki se ne vpisujejo v knjigo in se ne vpisujejo v obrazec DDV-O. V prilogi 2 prikazujemo priporočljivo evidenco PR, ki nam omogoča natančno evidentiranje knjigovodskih podatkov za DDV.

¹² V Sloveniji poznamo tri davčne stopnje. 20 % in 8,5 % stopnja se uporabljata pri poslovanju pravnih oseb, 4 % davčna stopnja, pa je nadomestilo, ki ga morajo odvesti kmetje pri prodaji blaga.

4.4 Evidenca o blagu, poslanem v Evropsko unijo

4.4.1 Splošno o evidenci PE-7

Vsak davčni zavezanec mora voditi posebno evidenco o blagu, ki ga je odposlal ali odpeljal sam ali druga oseba za njegov račun z ozemlja Slovenije v drugo državo članico EU za naslednje namene (Zalokar, Prislán in Prusnik 2005, 179):

- opravljanje storitev za davčnega zavezanca, tudi storitev, ki se na tem blagu dejansko opravijo v namembni državi članici, če se blago, na katerem so bile storitve opravljene, ponovno vrne davčnemu zavezancu v državo članico, v kateri se je začel prevoz ali odpošiljanje blaga;
- začasno rabo tega blaga na ozemlju namembne države članice zaradi opravljanja storitev v tej državi članici, ki jih opravlja davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji;
- začasno rabo tega blaga na ozemlju druge države članice za obdobje, ki ne presega 24 mesecev, če bi se začasni uvoz enakega blaga iz tretje države lahko uporabil postopek začasnega uvoza s popolno oprostitvijo plačila uvoznih dajatev.

Evidenco PE-7 obravnava 9. in 85. člen ZDDV in 149. člen P-ZDDV, kjer je navedeno, da je evidenco PE-7 potrebno voditi, pa čeprav ne vpliva na obrazec DDV-O, ampak z njo dokazujemo, zakaj določenega blaga nimamo in ga nismo prodali z DDV. V ta obrazec vpisujemo blago, ki ga pošljemo na sejem in se kasneje vrne ali če blago pošljemo na dodelavo.

4.4.2 Vsebina stolpcev evidence PE-7

Evidence PE-7 izpolnjujemo tako, da vnosa vanjo ne zaključimo, dokler je blago še vedno v drugi državi EU. Šele ko se blago vrne v Slovenijo ali se v tujini dokončno proda, zaključimo posamezno vrstico vnosa.

Kadar se blago iz ene države EU premakne v drugo, vnose v eni vrstici zaključimo in začnemo vnašati drugo vrstico evidence, v katerem ustrezno spremenimo naziv države, kjer je blago (Zalokar, Prislán in Prusnik 2005, 338).

Ta evidenca omogoča organom ES kontrolo nad premikom blaga znotraj Skupnosti. Vse države morajo te podatke pošiljati na DURS, ki jih posreduje organom ES, ki nato preverjajo, če se evidence o premiku blaga ujemajo.

Evidenca, v kateri evidentiramo začasen prenos blaga v drugo državo Skupnosti, je sestavljena iz 12 stolpcev., in sicer so to:

- *Stolpec 1:* Navedena je zaporedna številka vpisa v evidenco.
- *Stolpec 2:* Navede se številka listine, ki jo vpisujemo v evidenco.

- *Stolpec 3*: Vpiše se datum listine, ki je naveden na dokumentu.
- *Stolpec 4*: V stolpcu štiri imamo vpisano vrednost blaga, ki je lahko natančna, če gre za novo blago, v nasprotnem primeru jo ocenimo.
- *Stolpec 5*: Navedemo količino blaga, ki jo pošiljamo v ES, po navadi vpisujemo v kosih, metrih, kilogramih in drugo.
- *Stolpec 6*: Blago opišemo čim bolj na kratko, vendar tako, da lahko nekdo prepozna, za katero blago gre.
- *Stolpec 7*: Opis vrste transakcije iz e-h alineje 8. odstavka 9. člena ZDDV. Kadar se blago prenese v drugo državo EU, da bi se tam na njem opravila storitev, se opiše storitev. Tako vpišemo na primer:
 - popravilo blaga,
 - oplemenitenje blaga.Če se blago pošlje v drugo državo EU za začasno rabo, se opiše namen začasne rabe, na primer:
 - začasna oprema za dejavnost,
 - sejem,
 - razstava,
 - začasno skladiščenje pod posebnimi pogoji ... (Zalokar, Prislan in Prusnik 2005, 338).
- *Stolpec 8*: Navedemo ime države, kamor blago pošiljamo.
- *Stolpec 9*: Navedemo datum, ko smo blago poslali na pot.
- *Stolpec 10*: Vpišemo datum, ko se je blago dejansko vrnilo v Slovenijo, če se ni vrnilo, vpišemo nevrnjeno blago v stolpce 10 in 11 evidence PE-7, v polje 10 pa vpišemo datum prometa blaga v tujini.
- *Stolpec 11*: Vpišemo količino blaga, ki se ni vrnilo nazaj v Slovenijo.
- *Stolpec 12*: Na kratko opišemo blago, ki se ni vrnilo.

4.5 Evidenca o blagu, prejetem iz Evropske unije

4.5.1 Splošno o evidenci PE-17

Vsak davčni zavezanec mora voditi tudi evidenco o blagu, ki ga je iz druge države članice Skupnosti pridobil od davčnega zavezanca z ID-številko v tej drugi državi članici (ali od druge osebe za njegov račun), v zvezi s katerim je bila opravljena

- ocenitev premičnine ali
- storitev na premičnini¹³ (Zalokar, Prislan in Prusnik 2005, 179).

¹³ Ta obveza je napisana v 85. členu in c. točki 1. odstavka 28. člena ZDDV ter 150. členu P-ZDDV.

Namen te evidence je kontrola blaga, ki začasno pride v Slovenijo in se po določenem času vrne nazaj v drugo državo EU. Tak premik blaga ne evidentiramo kot promet z blagom, ampak poenostavimo poslovanje z evidenco PE-17.

4.5.2 Vsebina stolpcev evidence PE-17

Evidenco PE-17 izpolnjujemo tako, da vnosa vanjo ne zaključimo, dokler se blago ne vrne v drugo državo EU. Šele ko se vrne ali pa ga slovenski davčni zavezanec v Sloveniji dokončno obdrži (v takem primeru gre za pridobitev), zaključimo posamezno vrstico (Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 338).

Evidenca je sestavljena iz 11 stolpcev, ki evidentirajo prejeto blago, ki je le začasno pripeljana v Slovenijo, in sicer so to:

- *Stolpec 1:* Navedemo zaporedno številko knjiženja. V stolpcih 2, 3, 4 in 5 so navedeni podatki o blagu.
- *Stolpec 2:* Navedemo natančno vrednost blaga, če je blago novo, drugače pa njegovo vrednost ocenimo.
- *Stolpec 3:* Količino napišemo v merski enoti, ki je navedena na listini.
- *Stolpec 4:* Kratko opišemo vrsto blaga.
- *Stolpec 5:* Vpišemo vrsto opravljene storitve:
 - ocenitev premičnine ali
 - vrsto storitve, ki se opravlja na premičnini (na primer dodelava, popravilo, čiščenje ...) (Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 339).
- *Stolpec 6:* V stolpcih 6 in 7 vpišemo podatke o naročniku storitve iz EU. Navedemo naziv in sedež podjetja. Podatek je pomemben, saj so premiki blaga, obravnavani v evidenci PE-17, povezani z izvajanjem storitev, od katere se opravi samoobdavčitev v drugi državi EU (Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 339).
- *Stolpec 7:* Vpišemo ID št. za DDV naročnika storitve.
- *Stolpec 8:* Vpišemo datum prejema blaga iz druge države članice.
- *Stolpec 9:* Vpiše se datum vračila blaga v drugo državo EU ali datum, ko se kupi blago in se ne vrača nazaj.
- *Stolpec 10:* Vpiše se količina nevrnjenga blaga.
- *Stolpec 11:* Opišemo nevrnjeno blago.

4.6 Rekapitulacijsko poročilo, obrazec RP-O

4.6.1 Splošno o obrazcu RP-O

Davčni zavezanec z ID-številko, ki dobavlja blago drugemu davčnemu zavezancu z ID-številko v drugi državi članici EU, mora evidentirati dobave blaga znotraj EU v

rekapitulacijskem (četrtletnem) poročilu na obrazcu rekapitulacijsko poročilo (v nadaljevanju RP-O). RP-O mora zavezanec za poročanje predložiti DURS do 10. dne drugega meseca, ki sledi obdobju poročanja (Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 350). Roki za oddajo RP-O so 10. februar, 10. maj, 10. avgust, 10. november.

V obračun RP-O vpišemo podatke zadnjega trimesečja in podatke o popravkih obdobja poročanja. Zakonska podlaga zanj je v členih od 90. do vključno 92. ZDDV. Obrazec RP-O je objavljen kot priloga XII P-ZDDV (Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 350).

Namen poročanja je vzpostaviti kontrolni mehanizem za trgovanje na ozemlju Skupnosti, saj so z vstopom Slovenije v Skupnost odpravljene meje med Slovenijo in drugimi državami članicami in s tem fiskalni nadzor. Predpisane administrativne obveznosti veljajo le za tiste davčne zavezance, ki so identificirani za namene DDV in opravljajo dobave blaga v Skupnost. Ti davčni zavezanci morajo poročati o dobavah blaga v druge države članice za koledarsko trimesečje tako, da predložijo trimesečno, oziroma četrtletno poročilo, ki mora vsebovati skupno vrednost dobav blaga po posameznem davčnem zavezancu in popravke podatkov za pretekla obdobja poročanja po posameznem davčnem zavezancu (Petauer in Urbanija 2004, 401).

Posledice nepravilno ali nepopolno izpolnjenih trimesečnih poročil so lahko precej neprijetne. Glede na to, da kontrolni postopki za konkretno obdobje lahko trajajo tudi več let, lahko ob ugotovljenih nepravilnostih davčni organ naknadno obračuna DDV slovenskemu davčnemu zavezancu, hkrati z zamudnimi obrestmi in kaznimi. V primeru večjih zneskov lahko, na osnovi izkušenj iz drugih držav članic, resno ogrozi poslovanje davčnega zavezanca ali pa celo njihov obstoj (Petauer in Urbanija 2004, 402).

4.6.2 Vsebina stolpcev v obrazcu RP-O

Podatke za rekapitulacijsko poročilo dobimo iz evidence IR, kjer imamo navedene podatke izdanih računov davčnim zavezancem v Skupnost. Obrazec RP-O evidentira promet blaga znotraj ES, saj se podatki iz vseh držav prenesejo v enotno bazo podatkov ES, ki preveri, če je bilo v posamezni državi odvedeno dovolj davka.

Samo poročilo je sestavljeno iz treh delov, in sicer v prvem navedemo podatke o mesecu poročanja, katero kvartalno obdobje je to, identifikacijsko številko podjetja, naziv in sedež podjetja.

V drugem in tretjem delu, pa so podatki razdeljeni v dve polji, in sicer v polje A vpisujemo podatke o dobavah in tristranskih dobavah blaga v ES za tekoče obdobje, v polje B pa vpisujemo popravke podatkov o dobavah blaga in tristranskih dobavah znotraj ES za pretekla obdobja poročanja.

Polje A sestavljajo stolpci od številke 21–26. To so:

- *Stolpec 21 in 22:* Vpišemo ID za DDV prejemnika blaga ali prejemnika ali pridobitelja blaga v tristranskem poslu. Podatek se vpiše ločeno, v stolpec 21 vpišemo kodo države, iz katere je zavezanec, in v polje 22 njegovo ID-številklo za DDV. V evidenco ne vpisujemo naziva in sedeža podjetja pridobitelja blaga.
- *Stolpec 23:* V stolpec se vpiše skupna vrednost dobav blaga znotraj EU v evrih in centih po posameznih davčnih zavezancih – prejemnikih blaga oziroma pridobiteljih blaga v tristranskih poslih v obdobju poročanja. Podatki se zajemajo iz stolpca 9 evidence IR v skupni vrednosti za posamezno ID številko davčnega zavezanca (Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 352).
- *Stolpec 24:* V stolpec 24 se vpiše skupna vrednost tristranskih dobav blaga znotraj EU v evrih in centih po posameznih davčnih zavezancih – prejemnikih blaga v tristranskih poslih v obdobju poročanja. Podatki se zajemajo iz stolpca 10 evidence IR v skupni vrednosti za posamezno ID številko davčnega zavezanca – prejemnika blaga v tristranskem poslu.
- *Stolpec 25 in 26:* Vpišemo skupno vrednost dobav blaga znotraj EU in tristranskih dobav blaga znotraj EU v evrih.

V polje B vpisujemo naslednje popravke za pretekla obdobja, ki so zajeti v stolpcih od številke 30–34:

- če popravljamo vrednost preteklih dobav, ki smo jih zapisali v stolpcih 23 in 24 v že oddanih poročilih, vnesemo v stolpec 30 obdobje poročanja, na katerega se nanaša popravek, v stolpca 31 in 32 kodo države in ID št. zavezanca, v stolpec 33 in 34 pa popravljeno vrednost iz stolpca 23 in 24 iz preteklega obdobja poročanja;
- če popravljamo kodo države, ID št. in vrednosti iz stolpcev 33 in 34, zopet vnesemo dve vrstici, in sicer prvo, ki izniči podatke in drugo, v katero vnesemo popravljene podatke. Vnesemo napačno kodo države in ID-številklo, ki sta bili navedeni v zapisu, ki se popravlja. V stolpca 33 in 34 vpišemo vrednost 0. V drugi vrstici pa vpišemo vse pravilne podatke;
- če popravljamo kodo države ali ID št. za DDV prejemnika blaga, vpišemo podatke v dve vrstici. V prvo vrstico vpišemo v stolpec 30 obdobje poročanja, na katerega se nanaša popravek, v stolpec 31 in 32 kodo ali ID št. kupca, ki je bila vpisana v zapisu, ki je napačen, v stolpca 33 in 34 pa vpišemo vrednost 0. V drugi vrstici pa navedemo popravljene podatke, pravo kodo države in ID-številklo in vrednosti v stolpce 33 in 34 iz stolpcev 23 in 24.

4.6.3 Primerjava podatkov med RP-O in obrazcem DDV-O

Pri davčnem zavezancu, identificiranem za DDV v Sloveniji, ki opravlja dobave blaga znotraj ES, ki niso tristranske dobave, mora biti za enako časovno obdobje

vrednost iz polja 25 obrazca RP-O enaka vrednosti oziroma seštevku vrednosti iz polja 12 obrazca DDV-O.

Če je davčni zavezanec v rekapitulacijskem poročilu evidencial dobave pri tristranskih in drugih poslih, mora biti za enako časovno obdobje seštevek vrednosti iz polj 25 in 26 približno enak (odkloni so možni do $\pm 5\%$ zaradi tečajnih razlik pri preračunavanju tuje valute v evre) vrednosti oziroma seštevku vrednosti iz polj 12 obrazca DDV-O.

4.7 Obrazec DDV-O

4.7.1 Ugotovitve o obrazcu DDV-O

V obrazcu DDV-O poročamo DURS o vrednosti skupne obveznosti za DDV in vrednosti skupnega odbitka DDV v obračunskem obdobju. Na podlagi skupnih vrednosti izračunamo presežek obveznosti nad odbitkom, oziroma presežek odbitka nad obveznostjo za DDV v obdobju. Poleg podatkov o velikosti davčne obveznosti in odbitka so na obrazcu zbrani tudi nekateri drugi podatki o prometu v ureditvi DDV v obravnavanem obdobju.

V obrazec DDV-O vpisujemo podatke iz evidenc, ki jih davčni zavezanci spremljajo v svojem računovodstvu ali v ločenem davčnem knjigovodstvu (Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 343). Oblika obrazca DDV-O je predpisana v prilogi X P-ZDDV¹⁴.

Novi obrazec je veliko manj obsežen in bolj enostaven, saj so podatki določenih polj združeni, vendar to v določenih pogledih otežuje kontrolo knjigovodskih podatkov. Če primerjamo obrazec DDV-O, ki je v veljavi in uporabi po 1. 1. 2008, lahko strnemo naslednje bistvene ugotovitve:

- število polj v na novo predpisanem obrazcu, kamor se vpisujejo podatki za namene davčnega obračuna, je skoraj prepolovljeno (zdaj 20 polj, prej 34 polj). Zmanjšanje števila polj gre predvsem na račun združevanja posameznih podatkov, npr. obračunani DDV se ne deli po stopnji glede na davčne zavezance in končne potrošnike itd.;
- zmanjšanje števila polj v novem obrazcu DDV-O ne predstavlja zmanjšanja pisarniškega dela za zavezance za davek;
- v obrazec se vpisujejo podatki samo v EUR, brez centov.

Osrednji del obrazca DDV-O ne ločuje več med zgornjim (informativnim) in spodnjim (obračunskim) delom. Prav tako ni več dveh stolpcev, v katerih bi na eni strani izkazovali promet, povezan z obračunom DDV, na drugi pa promet, povezan z

¹⁴ Več v prilogi 3 te naloge.

nabavami v ureditvi DDV oziroma odbitnim DDV. Osrednji del obrazca je sedaj razdeljen v štiri rubrike:

- dobava blaga in storitev brez DDV (polja od 11 do 15),
- obračunani DDV (polja od 21 do 26),
- nabava blaga in storitev brez DDV (polja od 31 do 35) ter
- odbitek DDV (polje od 41 do 43) (Zalokar, Prisljan in Prusnik 2007, 344).

V novem obrazcu nimamo več polja za prenos davčnega presežka iz prejšnjega davčnega obdobja, zato morajo davčni zavezanci sami voditi ta podatek s pomočjo prejšnjih obrazcev. Obrazec DDV-O lahko davčni zavezanec predloži v papirni ali elektronski obliki.

4.7.2 Vsebina stolpcev obrazca DDV-O

Obrazec DDV-O je sestavljen iz treh delov. V prvem delu vpišemo podatke o obdobju poročanja in podatke o davčnem zavezancu. V osrednji del obrazca vpisujemo davčne osnove in obračunan DDV ter DDV s pravico do odbitka. V tretjem delu pa prikažemo obveznost za DDV oziroma presežek DDV v obdobju.

V nadaljevanju predstavljamo sestavine osrednjega dela obrazca.

I. DOBAVE BLAGA IN STORITVE

V tem delu obrazca so polja 11, 12, 13, 14 in 15, kot so opisana v nadaljevanju.

Polje 11 – Dobava blaga in storitev

Vpisujejo se podatki iz stolpa 7 evidence IR. V prejšnjem obrazcu DDV-O so bila to polja 11,12, del 13 in 15.

V polje vpisujemo osnove:

- za obdavčene dobave blaga in storitve na ozemlju Slovenije, če so računi izstavljeni za izvoz blaga (prava oprostitev – vpisujemo vrednost iz EUL oziroma drugih dokumentov, s katerimi dokazujemo izvoz), prevoz in pomožne storitve za izvoz, promet v Sloveniji in dobave blaga v EU, če nimamo ID številke kupca;
- od prejetih predplačil za obdavčene dobave blaga in storitve v Sloveniji;
- danih dobropisov za promet v Sloveniji in EU;
- osnove od uporabe blaga za neposlovne namene (7. člen ZDDV, blago dano lastniku podjetja ali njihovim zaposlenim) in opravljenih storitev za neposlovne namene (15. člen ZDDV), za namene opravljanja dejavnosti (8. člen ZDDV), spremembo namembnosti in zadržanje blaga ob prenehanju opravljanja dejavnosti;

- od prometa po posebnih¹⁵ ureditvah za potovalne agencije umetniške predmete, rabljeno blago, zbirke, starine in investicijsko zlato
- od iznosa blaga iz davčnega skladišča;
- od oproščenih dobav blaga in storitev v okviru konzularnih in diplomatskih odnosov;
- od transakcij v zvezi z mednarodnim prevozom blaga in potnikov;
- od oproščenih transakcij pri uvozu;
- od oproščenih posredniških storitev;
- od opravljenih tristranskih poslov, kjer slovenski dobavitelj fakturira blago v EU, zavezancu z ID števil., blago pa odpošlje prejemniku v tretjo državo¹⁶;
- od prodaje blaga na daljavo končnemu potrošniku v drugi državi EU do mejnega zneska;
- od prodanih nepremičnin, če je ta prodaja obdavčena z DDV;
- od plačane realizacije¹⁷.

Ne vpisujejo se promet:

- članarine,
- subvencije,
- dotacije,
- odškodnine,
- primanjkljaji,
- dobave blaga v EU, če prejemnik sam obračuna DDV,
- dobave blaga iz EU, kadar delamo samoobdavčitev,
- tranzit blaga,
- postopek pasivnega oplemenitenja,
- začasni izvoz blaga, ki se bo vrnilo na carinsko območje skupnosti,
- gibanje blaga v območju skupnosti,
- začasni izvoz iz skupnosti z zvezkom ATA.

Polje 12 – Dobava blaga v druge države članice EU.

Vpisujejo se podatki iz stolpca 9 in 10 evidence IR. V starem obrazcu DDV-O je bilo to polje 16.

Vpisujejo se osnove:

¹⁵ Pravne osebe, ki jih določa zakon v 97. in 101. členu Z-DDV, imajo urejeno davčno poslovanje po drugačnih ureditvah kot ostale pravne osebe, saj je davčna osnova na njihovih izdanih računih le razlika med zneskom, ki jo plača kupec in stroški, ki jih agencija ima

¹⁶ V tem primeru mora biti na EUL prodajalec vpisan kot izvoznik blaga.

¹⁷ Osnove od prometa, od katerega obračunamo DDV, ko je blago plačano.

- od oproščenih dobav v EU, če ima kupec ID številko za DDV;
- od tristranskih dobav blaga znotraj skupnosti¹⁸;
- od drugega prenosa blaga, ki je del poslovnih sredstev davčnega zavezanca v drugo državo članico, ki se šteje kod dobava blaga za plačilo,;
- od danih dobropisov.

Ne vpisujejo se:

- vrednosti predplačil, prejetih iz EU,
- vrednosti od dobav blaga za vzpostavitev konsignacijskega skladišča¹⁹ v EU.

Polje 13 – Prodaja blaga na daljavo.

Vpisujejo se podatki iz stolpca 11 evidence IR. V starem obrazcu DDV-O so bili ti podatki zajeti v polju 17.

Vpisujejo se osnove:

- od prodaje blaga na daljavo končnemu potrošniku ali pa davčnemu zavezancu, ki ne obračunava DDV od pridobitev blaga v drugi državi članici EU nad mejnim zneskom, ki je odvisen od vsake države članice posebej - 7., 8. in 9. odstavek 20. člena ZDDV.

Polje 14- Montaža in instaliranje blaga v drugo državo članico

Vpisujejo se podatki iz stolpca 12 evidence IR. V starem obrazcu DDV-O so bili ti podatki zajeti v polju 17.

Vpisujejo se osnove:

- od blaga, ki je montirano in instalirano v drugi državi EU, če ima naročnik ID številko z DDV in dela samoobdavčitev.

Polje 15 – Oproščene dobave brez pravice do odbitka DDV

Vpisujejo se podatki iz stolpca 8 evidence IR. V starem obrazcu DDV-O so bili podatki zajeti v polju 14.

Vpisujejo se osnove:

- od transakcij z blagom in storitvami, ki so oproščene DDV, in za katere davčni zavezanec nima pravice do odbitka DDV. To so tako imenovane nepravne oprostitve²⁰;

¹⁸ Osnove od vrednosti dobav blaga, če je slovenski dobavitelj v tristranskem poslu in so vsi v verigi iz EU z ID številko (46. člen ZDDV) in osnove od vrednosti dobav blaga, če je slovensko podjetje pridobitelj v tristranskem poslu in račun izda prejemniku, seveda morajo biti vsi v verigi iz EU (e točka 2 odstavka 48. člena ZDDV).

¹⁹ To je blagovno skladišče, ki ga ima pravna oseba v drugi državi članici.

- od prodaje nepremičnin, če je promet obdavčen z davkom na promet z nepremičninami,
- osnove od prodaje osnovnih sredstev, če prodajalec ni imel pravice do odbitka DDV – 3. točka 1. odstavka 44. člena ZDDV.

II OBRAČUNANI DDV

Obračunani DDV evidentiramo v polja 21, 22, 23, 23, 25 in 26, kot jih predstavljamo v nadaljevanju.

Polje 21 – Obračunani DDV po stopnji 20 %

Vpisujejo se podatki iz stolpca 13 evidence IR. V starem obrazcu DDV-O so bili podatki zajeti v poljih 32 in 34.

Vpisuje se obračunani DDV:

- od dobav blaga in storitev v Sloveniji;
- od dobav blaga in storitev v EU, če nimamo kupčeve ID številke;
- od dobav blaga, izdanega iz davčnih skladišč²¹ in storitev, opravljenih na tem blagu;
- od prodaje končnemu potrošniku na daljavo v EU, če prodaja ne presega mejnega zneska te prodaje;
- od prejetih predplačil.

Polje 22 – Obračunani DDV po stopnji 8,5 %

Vpisujejo se podatki iz stolpca 14 evidence IR. V starem obrazcu DDV-O sta to bili polji 31 in 33.

Vpisuje se obračunani DDV:

- od dobav blaga in storitev v Sloveniji;
- od dobav blaga in storitev v EU, če nimamo kupčeve ID številke;
- od dobav blaga, izdanega iz davčnih skladišč in storitev, opravljenih na tem blagu;
- od prodaje končnemu potrošniku na daljavo v EU, če prodaja ne presega mejnega zneska;
- od prejetih predplačil.

²⁰ Primer sta 42. člen ZDDV o oproščenih dejavnostih v javnem interesu in 44. člen ZDDV o drugih oproščenih dejavnostih, kot so zavarovalne in pozavarovalne transakcije, igre na srečo, obresti od depozita in obresti na vpogled in drugo.

²¹ Skladišče, kjer je blago za določen čas shranjeno in ni potrebno od vrednosti tega obračunati DDV.

Polje 23 – Obračunani DDV od pridobitev blaga iz drugih držav članic EU po stopnji 20 %

Vpisujejo se podatki iz stolpca 15 evidence IR. V starem obrazcu DDV-O je to polje 37.

Vpisuje se obračunani DDV:

- od pridobljenih osnovnih sredstev iz EU;
- od pridobitev blaga iz EU;
- od tristranskih poslov, če je slovenski pridobitelj in so vsi člani verige iz EU z ID številko.

Polje 24 – Obračunani DDV od pridobitev blaga iz drugih držav članic EU po stopnji 8,5 %

Vpisujejo se podatki iz stolpca 16 evidence IR. V starem obrazcu DDV-O je to polje 36.

Vpisuje se obračunani DDV:

- od pridobljenih osnovnih sredstev iz EU,
- od pridobitev blaga iz EU,
- od tristranskih poslov, če je slovenski pridobitelj in so vsi člani verige iz EU z ID številko za DDV.

Polje 25 – Obračunani DDV na podlagi samoobdavčitve kot prejemnik blaga in storitev

Vpisujejo se podatki iz stolpca 17 evidence IR. V starem obrazcu DDV-O del polja 35.

Vpisuje se obračunani DDV (8,5 % in 20 %):

- od prejetih računov davčnih zavezancev, ki nimajo sedeža v Sloveniji in opravljajo različne storitve²²;

²² Primer so:

- po 25. členu ZDDV storitev posrednikov;
- po 2., 3. in 8. točki 27. člena ZDDV prevoz in storitve posrednikov pri prevozu znotraj EU (če je naročnik iz Slovenije in mu opravlja prevoz blaga prevoznik iz EU ali tretje države po ozemlju EU oziroma Slovenije);
- 2.–4. točka 27. člena ZDDV pomožne prevozne storitve znotraj EU in storitve na tujem blagu;
- po 29. členu ZDDV storitve, pri katerih se uporablja pravilo obrnjenega davčnega bremena (odvetniške storitve, storitve računovodij, revizorjev, odvetnikov, odstop avtorskih pravic, elektronsko opravljenih storitev, nabav električne energije in plina).

- od storitev inštalaterja in montažerja iz EU, če sta kupec in dobavitelj davčna zavezanca;
- od storitev dodelave, če sta kupec in dobavitelj davčna zavezanca;
- od tristranskih poslov, kjer sta prodajalec-dobavitelj in prejemnik iz Slovenije, pridobitelj pa iz druge države EU;
- če davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, ni obračunal in plačal DDV v Sloveniji, čeprav bi ga moral;
- od storitev prenosa in odstopa avtorskih pravic.

Polje 26 – Obračunani DDV na podlagi samoobdavčitev od uvoza

Vpisujejo se podatki iz stolpca 18 evidence IR. V starem obrazcu DDV-O je to del polja 35.

Vpisuje se obračunani DDV (8,5 % in 20 %):

- od uvoza blaga, za katerega je bila carinska deklaracija vložena v drugi državi EU, blago pa je v Sloveniji in imamo dovoljenje DURS, da lahko sami obračunavamo in izkažemo DDV po 5. točki 77. člena ZDDV.

III NABAVA BLAGA IN STORITEV

Davčne osnove vpisujemo v polja 31, 32 in 33, kot jih opisujemo v nadaljevanju.

Polje 31 – Nabava blaga in storitev.

Vpisujejo se podatki iz stolpca 8 evidence PR. V starem obrazcu so bili podatki zajeti v poljih 21 in 22.

Vpisujejo se osnove:

- od obdavčenih dobav blaga in storitev v Sloveniji;
- od prejetih dobropisov v Sloveniji;
- od danih predplačil v Sloveniji;
- od pridobitev storitev iz EU in tretjih držav, za katere nastane obveznost za obračun DDV v Sloveniji;
- od pridobitve blaga, če je dobavitelj iz druge države članice in blago, ki ga je nabavil od slovenskega dobavitelja proda slovenskemu kupcu;
- od uvoza blaga (podatek se zajame iz EUL oz. drugega carinske listine) oziroma od uvoza, kadar slovenski davčni zavezanec sam opravi obdavčitev;
- nabavna vrednost nepremičnin in drugih osnovnih sredstev, kupljenih v Sloveniji, EU in tretjih državah;
- od dodelave, predelave, popravila, če je naročnik iz Slovenije izvajalec pa iz EU z ID številko za DDV;

- od pridobitev v tristranskem poslu, če sta dobavitelj in kupec iz Slovenije, pridobitelj pa iz druge države EU in imajo vsi ID številko za DDV svoje države.

Ne vpisujejo se:

- bremepisi in dobropisi dobaviteljev iz tretjih držav,
- računi, prejeti od ne-zavezancev,
- računi zavezancev, ki obračunavajo DDV po posebnih ureditvah²³,
- računi malih davčnih zavezancev,
- računi, pri katerih DDV ni izkazan,
- računi preprodajalcev.

Polje 32 – Pridobitve blaga iz drugih držav članic EU

Vpisujejo se podatki iz stolpca 9 evidence PR. V starem obrazcu DDV-O so bili podatki v polju 26 obrazca DDV-O.

Vpisujejo se osnove:

- od pridobitev blaga in osnovnih sredstev znotraj EU, če se v Sloveniji dela samoobdavčitev;
- od pridobitev blaga znotraj EU, četudi je dobavitelj prikazal DDV na računu in tega ne bi smel;
- od nabavljenega blaga, če je zanj uveden postopek oproščenega vnosa v davčno skladišče;
- od tristranske pridobitve blaga, če je slovenski prejemnik blaga in so vsi člani verige iz EU z ID številko za DDV.

Polje 33 – Oproščene nabave in pridobitve

Vpisujejo se podatki iz stolpca 12 evidence PR. V starem obrazcu DDV-O so bili podatki zajeti v poljih 23 in 27.

Vpisujejo se osnove:

- od oproščenih nabav blaga in storitev v Sloveniji;
- od oproščenih dobav blaga iz EU;
- od oproščenega uvoza blaga, za katerega veljajo posebne oprostitve po 50. in 51. členu ZDDV²⁴;

²³ Posebne ureditve veljajo za rabljeno blago, umetniške predmete, potovalne agencije, investicijsko zlato in drugo.

²⁴ Primer so tiskovine, reklamni material, vzorci neznatnih vrednosti, blago, namenjeno uporabi na sejmih, blago za teste in drugo.

- od oproščene nabave nepremičnin in drugih osnovnih sredstev,
- od tristranske pridobitve blaga, če je Slovenec pridobitelj in so vsi člani verige iz EU z ID št. za DDV,
- od oproščenih zavarovalnih storitev opravljenih Slovincu ne glede na to ali jih opravi dobavitelj iz EU ali tretje države.

Ne vpisujejo se:

- vrednost uvoza plina in električne energije.

Ločeno v obrazec evidentiramo nabavo nepremičnin in drugih osnovnih sredstev. Te podatke vstavimo v polji 34 in 35 obrazca DDV-O, pri čemer v polje 35 vpišemo nabavo vseh osnovnih sredstev, ločeno od nabave blaga.

Polje 34 – Nabavna vrednost nepremičnin

Vpisujejo se podatki iz stolpca 10 evidence PR. V starem obrazcu DDV-O so bili podatki v polju 24.

Vpisujejo se osnove:

- od nabavljenih nepremičnin v Sloveniji in danih predplačil zanje.

Polje 35 – Nabavna vrednost drugih osnovnih sredstev

Vpisujejo se podatki iz stolpca 11 evidence PR. V starem obrazcu DDV-O polje 25.

Vpisujejo se osnove:

- od nabavljenih osnovnih sredstev v Sloveniji in danih predplačil zanje, v EU in tretjih državah.

IV ODBITEK DDV

V četrtem delu obrazca so polja 41, 42 in 43, kot jih opisujemo v nadaljevanju, pri čemer v polju 41 evidentiramo 20 % DDV, ki si ga smemo odbiti, v polju 42 pa ločeno spremljamo nabavo blaga in storitev, ki prinaša pravico do 8,5 % vstopnega DDV. V primeru, da blago kupimo oziroma nam je storitev dobavljena s strani kmeta, ki je zavezanec za pavšalno nadomestilo, evidentiramo 4 % DDV v polje 43 obrazca DDV-O.

Polje 41 – Odbitek DDV od nabav blaga in storitev, pridobljenih iz drugih držav članic EU in od uvoza po stopnji 20 %

Vpisujejo se podatki iz stolpca 16 evidence PR. V starem obrazcu DDV-O so to polja 42, 44 in 48 ter del polja 46.

Vpisuje se odbitni DDV:

- od nabav blaga in storitev na domačem trgu;
- od nabav blaga in storitev iz EU, kjer se dela samoobdavčitev (npr. od inštalaterjev, storitev dodelave, prevoza);
- od uvoza blaga (iz EUL);
- od uvoza blaga, če delamo samoobdavčitev po 5. točki 77. člena ZDDV;
- od tristranskih poslov, če je slovenski pridobitelj in so vsi člani iz EU z ID številko za DDV;
- od tristranskih poslov, če sta dobavitelj in prejemnik iz Slovenije, pridobitelj pa iz druge države EU, vsi pa imajo ID številko za DDV svoje države;
- od storitev 25.–29. člena ZDDV, ki so opravljene v EU ali Sloveniji, zaračuna pa jih dobavitelj iz EU ali tretje države.

Polje 42 - Odbitek DDV od nabav blaga in storitev, pridobitev iz drugih držav članic EU in od uvoza po stopnji 8,5 %

Vpisujejo se podatki iz stolpca 17 evidence PR. V starem obrazcu DDV-O so to polja 41, 43 in 47 ter del polja 46.

Vpisuje se odbitni DDV:

- od nabav blaga in storitev na domačem trgu;
- od nabav blaga in storitev iz EU, kjer se dela samoobdavčitev (npr. od inštalaterjev, storitev dodelave, prevoza);
- od uvoza blaga (iz EUL);
- od uvoza blaga, če delamo samoobdavčitev po 5. točki 77. člena ZDDV;
- od tristranskih poslov, če je slovenski pridobitelj in so vsi člani iz EU z ID številko;
- od tristranskih poslov, če sta dobavitelj in prejemnik iz Slovenije, pridobitelj pa iz druge države EU vsi z ID številko svoje države;
- od storitev²⁵ (25.–29. člena ZDDV), ki so opravljene v EU ali Sloveniji, zaračuna pa jih dobavitelj iz EU ali tretje države.

Polje 43 – Odbitek DDV od pavšalnega nadomestila po stopnji 4 %

Vpisujejo se podatki iz stolpca 18 evidence PR. V starem obrazcu DDV-O so bili podatki zajeti v polju 45.

Vpisuje se odbitni DDV:

- od pavšalnega nadomestila v višini 4 % od dobave blaga in storitev s strani kmetov pavšalnih zavezancev.

²⁵ Posrednikov, storitev povezanih z nepremičninami, prevozne storitve, pomožne prevozne storitve.

4.7.3 Česa ne vpisujemo v obrazec DDV-O

Vsi knjigovodski podatki, se ne evidentirajo v davčne evidence, saj niso pomembni za sestavo obrazca DDV-O. To so listine, kjer nimamo obračunanega DDV, oziroma davčne izjeme, ki se ne štejejo kot davčno pomembne informacije.

Tako ne vpisujemo:

- listin, ki jih je izdal mali davčni zavezanec, nezavezanci oziroma računi tujcev, če ni treba obračunati DDV;
- listin, kjer ni naveden naziv podjetja;
- potnih stroškov, izplačanih po potnih nalogih zaposlenim;
- izplačil pogodb o delu in odškodnin, kot so:
 - odškodnine za škodo, ki je nastala na podlagi prejšnjih dobav blaga oziroma storitev;
 - zahtevki, predloženi zavarovalnicam in odškodnine prejete od njih;
- obresti in stroškov opominov (razen obresti za kredit, depozit in obresti na vpogled),
- penalov oziroma pogodbenih kazni, odškodnin za neopravljeno storitev ali dobavo blaga po 13. členu P-ZDDV;
- prejetih dotacij, ki niso povezane s prometom blaga in storitev;
- donacij, ki so dane humanitarnim, znanstvenim, športnim, vzgojno-izobraževalnim, verskim in drugim organizacijam (15. člen P-ZDDV);
- članarin, ki niso povezane z dobavo blaga oziroma opravljanjem storitev (16. člen P-ZDDV);
- cestnih, upravnih in sodnih taks;
- glavnih plačanih kreditov in danih depozitov;
- dividend in deležev v dobičku;
- zamenjav plačilnih sredstev;
- obračunov po plačilnih karticah;
- tečajnih razlik;
- prenosov, povezanih z ustanovitvijo, spremembo in prenehanjem pravne osebe;
- v primerih, če izročimo blago v zastavo in ni namenjeno prodaji;
- izročitev blaga v dodelavo, obdelavo in ni prenosa lastninske pravice;
- internih premikov blaga v podjetju;
- prikazanih zneskov za vračljive embalaže, ki jo vrnemo dobavitelju;
- vrednosti primanjkljaja blaga na osnovi kala, razsipa, razbitja, okvare blaga, uničenja zaradi višje sile, tatvine, če imaš policijski zapisnik, primanjkljaj povezan s procesom izdelave in predelave blaga (17. člen P-ZDDV);

- poslovnih vzorcev v razumnih količinah;
- brezplačno danih daril, manjših vrednosti²⁶;
- zamenjav blaga v garancijskem roku – enako blago (če je razlika v ceni, obračunamo DDV);
- plačanih in zaračunanih zneskov pooblaščenim organizacijam²⁷.

4.7.4 Predlog za sestavitev obrazca DDV-O in povezava z elektronskimi knjigami

Pri sestavi novih davčnih evidenc smo opozorili na kar nekaj pomanjkljivosti, na katere moramo biti zelo pazljivi. Obrazec DDV-O je veliko bolj enostaven, podatki v njem so združeni v manj polj. Vendar to ne pomeni, da je sestava obračuna DDV lažja ali da v obrazcu niso zajeti vsi podatki. Lahko bi rekli, da se je navzkrižna kontrola v obrazcu DDV-O, kjer smo lahko sami preverili pravilnost, preselila na evidence, zato je potrebno vanje dodati nekaj stolpcev, s pomočjo katerih preverimo pravilnost obračunanega in odbitnega DDV.

Prejšnje evidence so bile sestavljene tako, da smo lahko vsako posebej pregledali in zaključili, nato pa vnesli v obračun DDV-O. Vsaka evidenca je bila zaključena neodvisno od ostalih, zato smo jo lahko vodili v ločenih računovodskih programih in jih zaključili, ko smo dobili vse podatke za mesec obračuna DDV. Na strani izdanih faktur se je vodila evidenca v programu fakturiranje, kjer so bili zajeti vsi podatki v zvezi z izhodnim DDV. Evidence na strani prejetih računov pa smo vodili v programu knjige prejetih faktur, ločeno po vrstah prometa, zato je bila kontrola lažja in smo jo lahko zaključili, ko smo dobili račune posameznega prometa.

Evidence po 1. 1. 2008 so postale odvisne ena od druge, saj se promet na strani prejetih računov prepleta z evidenco izdanih računov. Podatki za vpis v obrazec DDV-O se lahko po novem dokončno preverijo šele, ko so vsi računi iz računovodskega programa fakturiranje in programa knjige prejetih faktur preneseni v skupno evidenco glavne knjige. Po prenosu vseh podatkov v glavno knjigo, lahko delamo končno kontrolo po stolpcih v knjigah prejetih in izdanih evidenc.

Obrazec DDV-O se je spremenil tako, da določenih polj ne moremo kontrolirati navzkrižno oziroma med seboj, zato priporočamo, da se ti podatki razširijo v evidenci prejetih in izdanih računov. Na strani izdanih in prejetih računov je priporočljivo dodati osnove za DDV, ker so te združene na obrazcu DDV-O skupaj še z ostalim prometom, za katerega se ne obračuna DDV oziroma ni vhodnega DDV in kontrola po stopnjah davka ne bi bila možna.

²⁶ To so vrednosti do 20 EUR brez DDV.

²⁷ Primer je študentski servis.

Predlagamo, da se razširita knjigi izdanih in prejetih računov tako, da dodamo stolpce z davčnimi osnovami pred vsako stopnjo in vrsto davka, evidenčne številke računov in stolpec ne gre v knjigo²⁹, da lahko takoj preverimo, če je pri knjiženju prišlo do napake vnosa podatkov. Po vseh izdanih in prejetih računih za določeno obdobje, podatke prenesemo v glavno knjigo, izpišemo evidence v vseh programih. Nato preverimo, če so podatki pravilno preneseni in začnemo s temeljito kontrolo po postavkah. Preveriti moramo, če smo pri vnosu prejetih računov pravilno evidentirali osnovna sredstva, saj moramo ta v obrazcu DDV-O evidentirati ločeno od ostalega prometa blaga. Računom, ki ne gredo v obračun DDV-O zaradi lažje kontrole dodamo stolpec v PR, saj moramo vsak mesec preveriti, če so tam zajeti računi, ki jih ne smemo evidentirati. Pozorni moramo biti na vstopni DDV od pridobitev blaga iz EU, saj ni rečeno, da imamo v istem obračunskem obdobju odvedeno obveznost in pravico do vstopnega DDV. Ta pravica je odvisna od prejema blaga in datuma prejema računa. Tako se lahko vsak mesec zgodi, da je nekaj prejetih računov navedenih v evidenci obračunanega DDV, pravico do vstopnega DDV pa imamo šele prihodnji mesec. Tu moramo paziti, saj nam DURS lahko zaračuna kazen, če smo si prezgodaj odbijali DDV. Zato predlagamo, da po predhodnih grobih kontrolah začnemo natančno kontrolo po postavkah, to pomeni, da na strani prejetih računov preverimo, če imajo vsi računi, ki smo jih prejeli od dobaviteljev vse potrebne sestavine in pravilno obračunan DDV. Na strani izdanih računov, pa preverimo, če smo izstavili vse račune za predplačila, saj je potrebno odvesti DDV na dan prejema predplačila, če imamo vse izdane račune zajete v evidenci IR in od njih obračunan DDV. Pozorni moramo biti pri izdanih dobropisih, pri katerih obveznost za DDV zmanjšujemo šele na dan, ko dobimo od kupca potrjen dobropis. Pri kontroli evidenc moramo biti zelo pozorni, saj je le tako lahko pravilno izračunan obrazec DDV-O. Po opravljenih kontrolah se izračuna obrazec DDV-O in naredi primerjava med stolpci iz posameznih evidenc in polj obrazca DDV-O. Preverimo, če smo pravilno razporedili stolpce iz evidenc PR in IR v obrazec in izračunamo razliko DDV. V obrazcu DDV-O ne moremo delati nekih navzkrižnih kontrol, ker so stolpci združeni v manj polj, zato je potrebno pri novih evidencah vse kontrole narediti v davčnih evidencah.

Evidence, ki jih vodimo v podjetju, moramo oblikovati tako, da v primeru zahteve DURS lahko le te predložimo v predpisanem roku. Obveznost za predložitev podatkov Davčni upravi in način njihove predložitve sta zapisana v Uradnem listu RS, št. 117/06 Zakona o davčnem postopku-2. Davčna uprava na osnovi prejetih elektronskih podatkov s programskimi orodji obdeluje podatke in podpira elektronsko davčno inšpiciranje.

²⁹ Tu evidentiramo promet, ki ga ne upoštevamo v obračun DDV.

Davčnemu organu morajo biti izpisi iz elektronsko vodenih poslovnih knjig in evidenc predloženi:

1. avtomatično v primeru, ko je tako določeno v ZdavP-2, materialnem davčnem zakonu ali carinskem predpisu,
2. na njegovo pisno zahtevo ali
3. na kraju samem.

Kadar se izpisi predajo davčnemu organu na njegovo zahtevo, jih mora zavezanec za davek predložiti v treh dneh. Rok za predložitev izpisa se na utemeljeno pisno zahtevo zavezanca za davek lahko podaljša za največ pet delovnih dni (Zalokar, Prislan in Prusnik 2008, 197).

Pravilnik predpisuje tri oblike izpisa knjiženja, izpis podatkov iz glavne knjige, podatkov o odbitnem DDV in podatkov o obračunanem DDV vse v TXT datoteki³⁰.

Izpis podatkov iz glavne knjige zajema izpis knjižb vseh poslovnih dogodkov, ki spreminjajo sredstva, obveznosti do njihovih virov, prihodke in odhodke, izkazane po posameznih razčlenitvenih kontih (Zalokar, Prislan in Prusnik 2008, 197–198). V programu glavna knjiga moramo pripraviti datoteko, ki obsega 10 predpisanih polj, ki jih predpisuje pravilnik.

Izpis podatkov o odbitnem in obračunanem DDV davčni zavezanec pripravi šele po koncu koledarskega leta. Datoteka s podatki o obračunanem DDV je sestavljena iz 20 polj, datoteka s podatki o odbitnem DDV pa iz 19 polj, ki so podrobno opisana v prilogi P-ZDDV. Tudi ti dve datoteki je priporočljivo sestaviti v glavni knjigi, kjer so združeni podatki vseh programov. Pred oddajo datotek je priporočljivo zneske preveriti s seštevki v obrazcu DDV-O, knjige prejetih računov in knjige izdanih računov. Predlagamo mesečno preverjanje pravilnosti datotek, in sicer pregledati, če nam računovodski program pravilno evidentira zneske iz obrazca DDV-O v datoteko. Pozorni moramo biti na evidenco izpisa knjiženja, saj na DURS posredujemo podatke, za vsak konto knjiženja, kar nam onemogoča naknadne popravke.

Ker je zakonodajalcu v končni obliki pravilnika o elektronskih evidencah uspelo uskladiti vsebine datoteke obračunanega DDV in odbitnega DDV s tistimi, ki jih spremljamo na obrazcu DDV-O, se bo večina davčni zavezancev verjetno odločila tem vsebinam prilagoditi tudi svoje evidence o DDV (Zalokar, Prislan in Prusnik 2007, 202).

³⁰ Datoteka, ki je v točno predpisanem formatu.

5 SKLEP

Nov ZDDV, novi davčni obrazci za DDV in nove računalniške rešitve, ki smo jih začeli uporabljati s 1. 1. 2008 imajo vpliv na računovodenje v podjetju. Področje DDV v poslovanju podjetja predstavlja kompleksno področje, ki ga proučuje in izvaja več zaposlenih, ki ves čas sodelujejo s programerji, da delo teče tekoče in v skladu z ZDDV. Veliko časa namenimo temeljiti kontroli podatkov, ki jih zajemamo v evidencah IR in PR. Sestava obrazca DDV-O pa je mesečno poročilo o DDV, ki ga pripravi računovodstvo.

Namen naloge je bil natančno opisati davčne evidence, da posamezen promet blaga znamo pravilno evidentirati in v povezavi s tem sestaviti davčne evidence, ki jih na zahtevo DURS posredujemo. Ker se obrazec DDV-O zelo razlikuje od prejšnjega, sem v nalogi predstavila predloge, kaj bi lahko obstoječim evidencam dodali, da bi lažje kontrolirali knjigovodske podatke in sestavili obračun DDV-O. V nalogi sem dokazala, da je zdajšnji obrazec DDV-O resnično enostavnejši od predhodnega, saj ni potrebno posameznih podatkov evidentirati ločeno. Toda veliko več časa namenimo sestavi davčnih evidenc, ki nam sedaj služijo za kontrolo podatkov. V nalogi sem napisala priporočeno sestavo teh evidenc, ki jih sestavimo glede na knjigovodske potrebe. Menim, da mora vsako podjetje prilagoditi mesečne evidence za DDV neodvisno od datotek, ki jih moramo posredovati na DURS, saj so te evidence premalo obsežne, da bi zadostovale našemu delu.

LITERATURA

- Petauer, Boštjan in Tanja Urbanija. 2004. *DDV po vstopu v Evropsko unijo*. Lesce: Oziris.
- Pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost. *Uradni list RS*, št. 17/04, 45/04, 84/04 in 122/04.
- Pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost. *Uradni list RS*, št. 141/06 in 52/07.
- Svilar, Branka. 2001. *Vse o davku na dodano vrednost*. Lesce: Oziris.
- Super Davki. 2008. *Nevednost ni izgovor*. [Http://www.superdavki.com](http://www.superdavki.com) (april 2008).
- Navodila za izpolnjevanje rekapitulacijskega poročila. 2007. *Uradni list RS*, št. 52/2007. [Http://www-uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200752&stevilka=2794](http://www-uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200752&stevilka=2794) (april 2008).
- Zakon o davku na dodano vrednost. *Uradni list RS*, št. 134/03, 114/04 in 117/06.
- Zalokar, Nuša, Barbara Prislan in Matjaž Prusnik. 2007. *O novih davčnih evidencah in obračunu davka na dodano vrednost od 1. januarja 2008*. Gradivo za posvetovanja. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
- Zalokar, Nuša, Barbara Prislan in Matjaž Prusnik. 2005. Davek na dodano vrednost – obračunavanje, evidentiranje in plačevanje. *IKS – revija za računovodstvo in finance* 32 (9/10): 7–320.
- Zalokar, Nuša, Barbara Prislan in Matjaž Prusnik. 2007. Davek na dodano vrednost – obračunavanje, evidentiranje in plačevanje. *IKS – revija za računovodstvo in finance* 34 (10/11): 13–417.
- Zalokar, Nuša, Barbara Prislan in Matjaž Prusnik. 2008. Davek na dodano vrednost – obračunavanje, evidentiranje in plačevanje. *IKS – revija za računovodstvo in finance* 35 (4): 188–202.

PRILOGE

Priloga 1 Priporočena knjiga izdanih računov

Priloga 2 Priporočena knjiga prejetih računov

Priloga 3 Povezava evidence IR in PR z obrazcem DDV-O

PRIPOROČENA KNJIGA IZDANIH RAČUNOV

ZŠ	Davčno obdobje	Datum knjižbe listine	Številka listine	Datum listine	Kupec	ID za DDV	Vrednost brez DDV	Oproščen promet				
								Brez pravice do odbitka DDV	Dobava v EU	Tristranska dobava v EU	Prodaja na daljavo	Montaža v EU
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Obdavčen promet - DDV											
Promet v Sloveniji				Pridobitev EU				Samooddavčitev			
Osnova	20 %	Osnova	8,5 %	Osnova	20 %	Osnova	8,50 %	Drugo		Od uvoza	
								Osnova	20 %	Osnova	20 %
	13		14		15		16	17		18	18

Neobdavčljiv pomet, ki prinaša pravico do odbitka DDV	Opombe	Obrnjeno davčno breme vrednost (brez DDV)	Ne gre v knjigo
19	20	21	

PRIPOROČENA KNJIGA PREJETIH RAČUNOV

ZŠ	Davčno obdobje	Datum knjižbe	Datum prejema listine	Številka listine	Datum listine	Dobavitelj	ID za DDV
	1	2	3	4	5	6	7

Vrednost obdavčenih nabav brez DDV				Vrednost oproščene nabave				DDV, ki se ne odbija		
Blago in storitve	Pridobitve	Nepremičnine	Druga OS	Nabave in pridobitve	Nepremičnine	Druga OS	20 %	8,5 %	Pavšal 4 %	
8	9	10	11	12	13	14	15	15	15	

DDV, ki se odbija			Pavšalno nadomestilo		Opombe		Ne gre v knjigo	
Osnova	20 %	Osnova	8,5 %	18	19			
	16		17					

POVEZAVA EVIDENCE IR IN PR Z OBRAZCEM DDV-O

EVIDENCA IR

ZŠ	Dnevno obdobje	Datum izjave letine	Številka letine	Datum letine	Mesec	ID za DDV	Vrednost brez DDV	Oprečen promet				Odstrepi promet				Neobdavčljivi promet, pri kateri pravico do odbitka DDV	Opombe	Odbitno davčno vrednost (brez DDV)		
								Brez pravice do odbitka DDV	Dobava v EU	Tranzitna dobava v EU	Prodaja na daljavo	Montaža v EU	Promet v SLO	Pridobitev v EU	Pridobitev v EU				Samoodavčitev	Od uvoza
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

OBRAZEC DDV-O

Obrazec DDV-O

za obračun davka na dodano vrednost za obdobje: _____

Firma / ime in priimek _____

Sedež / Stalno prebivališče _____

I. Dobava blaga in storitev (vrednosti so brez DDV)

	V EUR	
Dobava blaga in storitev	11	
Dobava blaga v druge države članice EU	12	
Prodaja blaga na daljavo	13	
Montaža in instaliranje blaga v drugi državi članici	14	
Oproščene dobave brez pravice do odbitka DDV	15	

II. obračunani DDV

po stopnji 20 %	21	
po stopnji 8,5 %	22	
od pridobitev blaga iz drugih držav članic EU po stopnji 20 %	23	
od pridobitev blaga iz drugih držav članic EU po stopnji 8,5 %	24	
na podlagi samoobdavčitve kot prejemnik blaga in storitev	25	
na podlagi samoobdavčitve od uvoza	26	

01 Identifikacijska številka za DDV _____

02 Identifikacijska številka za DDV zastopnika _____

II. Nabava blaga in storitev (vrednosti so brez DDV)

Nabave blaga in storitev	31	
Pridobitve blaga iz drugih držav članic EU	32	
Oproščene nabave in pridobitve	33	
Nabavna vrednost nepremičnin	34	
Nabavna vrednost drugih osnovnih sredstev	35	

IV. odbitek DDV

od nabav blaga in storitev, pridobitev iz drugih držav članic EU in od uvoza po stopnji 20 %	41	
od nabav blaga in storitev, pridobitev iz drugih držav članic EU in od uvoza po stopnji 8,5 %	42	
od pavšalnega nadomestila po stopnji 4 %	43	

Obveznost DDV 51	
------------------	--

Izračunavam odbitni delež (ustrezno prečrtaj)	3	NE	DA
---	---	----	----

Presežek DDV 52	
-----------------	--

Zahtevam vračilo presežkov (ustrezno prečrtaj)	4	NE	DA
--	---	----	----

Potrijujem resničnost navedenih podatkov.

V/Na _____

Datum _____

Podpis _____

Ime in Priimek _____

EVIDENCA PR

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Dračno obdobje	Datum prejema letine	Datum prejema letine	Število letine	Datum letine	Dobavljaj	ID za DDV	Blago ali storitve	in	Pridobitve	Nepremičnine	Druge OS	Nabave pridobitve	Nepremičnine	Druge OS	DDV, ki se ne odplača	DDV, ki se odplača	20%	6,5 %	Opomba
Vrednost obdavčenih nabav brez DDV																			
Vrednost oproščene nabave																			